

Facultade de Filoloxía e Tradución

(*)

Horarios

Horarios

http://webs.uvigo.es/fft/index.php?option=com_rokdownloads&view=folder&Itemid=74

Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V01M130V01101	Introdución á Investigación Científica e Métodos de Investigación nas Ciencias Humanas e Sociais	1c	3
V01M130V01102	Elaboración de Proxectos de Investigación: Deseño, Recursos e Ferramentas	1c	3
V01M130V01103	Liñas de Investigación no Ámbito dos Estudos Escénicos e a Educación Teatral	1c	3
V01M130V01104	Mundo Antigo: Teatro, Poética e Representación	1c	3
V01M130V01105	Festas, Cerimonias e Espectáculos Cortesanos na Idade Media	1c	3
V01M130V01106	Teatro e Espectáculo nos Séculos XVI, XVII e XVIII	1c	3
V01M130V01107	Artes e Representación no Século XIX	1c	3
V01M130V01108	Teatro e Espectáculo nos Séculos XX e XXI	1c	3
V01M130V01109	Relacións Interartísticas	1c	3
V01M130V01110	O Teatro e a Música na Educación	1c	3
V01M130V01201	Teatro Breve: do Entremés ao Xénero Chico	2c	3
V01M130V01202	Teatro Latinoamericano Contemporáneo	2c	3
V01M130V01203	Análise e Crítica de Espectáculos	2c	3
V01M130V01204	Principios e Ámbitos da Educación e Animación Teatral	2c	3
V01M130V01205	Dimensión Terapéutica do Teatro	2c	3
V01M130V01206	Deseño e Avaliación de Programas de Animación e Educación Teatral	2c	3
V01M130V01207	Expresión Corporal e Danza	2c	3
V01M130V01208	Interpretación e Dirección de Escena	2c	3
V01M130V01210	Espectáculos Musicais	2c	3
V01M130V01211	Xestión e Producción Escénica	2c	3
V01M130V01212	O Taller de Teatro e os Recursos na Creación Teatral	2c	3

V01M130V01213	Prácticas Externas	2c	6
V01M130V01214	Trabajo Fin de Máster	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Introducción á Investigación Científica e Métodos de Investigación nas Ciencias Humanas e Sociais**

Materia	Introducción á Investigación Científica e Métodos de Investigación nas Ciencias Humanas e Sociais			
Código	V01M130V01101			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición				
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	López Castedo, Antonio			
Profesorado	López Castedo, Antonio			
Correo-e	alopez@uvigo.es			
Web	http://http://masterartesesceanicas.wordpress.com/			
Descrición xeral	<p>Dado que na actualidade vivimos nun mundo cambiante entreverado de fenómenos cada vez máis complexos e impreceptibles para a sensibilidade normal, un mundo que se define pola aceleración con que se suceden os acontecementos que xeran unha gran cantidade de información e as transformacións tecnolóxicas que se operaron nestes últimos anos, o que xustifica esta materia é unha formación sólida na procura, selección, análise e verificación das fontes e recursos documentais fundamentais para a súa planificación e desenvolvemento da investigación. O obxectivo é que o profesional saiba o que se fai ou o que se prepara na súa propia especialidade. Trátase de engadir a uns coñecementos de base, toda nova información que poida aumentar a súa competencia e o nivel deses coñecementos. Á súa vez, seguir a evolución dos procedementos, técnicas, nuns dominios susceptibles de influír ou modificar os seus métodos de traballo, así como seguir as tendencias e as evolucións posibles. Os coñecementos e competencias académico - profesionais que se poidan adquirir terán un papel relevante na súa capacitación como investigador con independencia do ámbito e perfil profesional no que desenvolva o seu labor no futuro.</p> <p>Introducción á Investigación Científica e Métodos de Investigación nas Ciencias Humanas e Sociais é unha materia obrigatoria que consta de 3 créditos ECTS. Desenvólvese no primeiro cuadrimestre. Proponse un dobre obxectivo: por unha banda, determinar o papel da documentación no contexto da investigación e, por outro, achegar unha relación de fontes documentais esenciais actualmente para levar a cabo investigacións.</p>			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber
CE6	Conocimiento de las líneas de investigación más importantes en el campo de las artes escénicas y la educación y la animación teatral, con el fin de capacitar al desarrollo de una línea de investigación propia	- saber
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber facer - Saber estar / ser
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
1.- Dominar as habilidades e métodos de investigación relacionados co campo das artes escénicas, animación teatral e desenvolver a capacidade de deseñar, aplicar e avaliar procesos de investigación.	CB1 CB2 CB4 CT4
2.- Fomentar o desenvolvemento dos avances tecnolóxicos, así como contribuir ao desenvolvemento social e cultural mediante a integración das técnicas de información e da comunicación	CB1 CB2 CB4 CE6 CT1 CT4

Contidos

Tema	
1.- A DOCUMENTACIÓN NO CONTEXTO DA INVESTIGACIÓN.	Etapas no desenvolvemento dunha investigación. Análise de contido.
2.- CONCEPTOS EN DOCUMENTACIÓN E INFORMACIÓN CIENTÍFICA.	Documentación, documento, fonte documental, tipos de documentos e fontes documentais, documento de referencia, linguaxes documentais e indización.
3.- AS FONTES DOCUMENTAIS.	Fontes documentais primarias: literatura convencional (nivel básico, avanzado), literatura non convencional. Fontes documentais secundarias: nivel básico, nivel avanzado. Fontes documentais terciarias: nivel básico, nivel avanzado.
4.- TECNOLOXIA DA INFORMACIÓN.	A procura documental (procedementos, bases de datos, procura en Artes Escénicas e Animación Cultural). Os Centros de Documentación. Institucións e sistemas de información documental en Artes Escénicas e Animación Cultural.
5.- O INFORME DE INVESTIGACIÓN.	Necesidades e características. Organización e etapas. Estilos de publicacións de la APA.
6.- MODELOS PRACTICOS DE BUSQUEDA DOCUMENTAL.	Hemeroteca, catálogos, bases de datos (Eric, Medline, PsylInfo, Current Contents, Csic-Isoc, Scopus).

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	6	12	18
Prácticas en aulas de informática	6	18	24
Prácticas autónomas a través de TIC	0	1	1
Titoría en grupo	4	12	16
Observación sistemática	4	12	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Sesión maxistral	A metodoloxía a empregar no que a esta materia refírese ten un carácter eminentemente teórico - práctico. A sesión maxistral utilizarase puntualmente para clarificar os contidos que revistan maior dificultade técnico - metodolóxica para, a continuación, presentar situacións que exemplifiquen o contido do exposto. As clases teóricas constitúen o elemento máis importante de transmisión dos coñecementos sobre a materia. Por clases teóricas cabe entender aquelas en as que a docencia se focaliza na exposición dos contidos correspondentes aos distintos temas do programa do curso. O seu obxectivo é proporcionar coñecementos tanto conceptuais como procedimentais acerca dos distintos temas é por iso que, en función da natureza destas, será necesario presentar diferentes tipos de explicación (presentación de definicións, exposición de procedementos, desenvolvemento de técnicas de análises). En xeral, para asegurar a comprensión e dominio da metodoloxía científica farase unha introducción a cada tema, con aclaración da terminoloxía e os conceptos máis importantes, achegando un apoio bibliográfico xeneral e específico. De todas as maneiras o tipo de clase teórica vai estar en función dos diferentes bloques do programa, xa que algúns deles van esixir por parte do profesor a elaboración dun material máis esquemático. Como complemento, entregaranse unha serie de diagramas que resumen os conceptos fundamentais explicados en cada tema e realizaranse unha serie de exercicios prácticos, de forma intercalada, o que confire á exposición un carácter teórico-práctico que forza necesariamente ao alumno tanto á asimilación como á participación e discusión. Nas exposicións teóricas farase uso do encerado, proxector de transparencias, ordenador e cañón.
Prácticas en aulas de informática	A materia de Introducción a Investigación Científica e Métodos de Investigación nas Ciencias Humanas e Sociais debe conferir tanto duns coñecementos como dunhas habilidades aos alumnos da mesma, por iso require unha metodoloxía didáctica que combine a información coa adquisición dunhas destrezas que permiten por en práctica os contidos que se imparten. Unha forma práctica de resolver estas dúas esixencias da materia consiste en dotar á materia dunhas horas de prácticas a través das TIC. Por clases prácticas cabe entender aquelas en que a docencia se focaliza na aplicación dos contidos propios das clases teóricas a casos particulares. O seu obxectivo é o de posibilitar e/ou favorecer un adestramento na utilización dos coñecementos previamente explicados. En xeral, as prácticas teñen a finalidade de exemplificar o contido teórico. Van encamiñadas esencialmente a que o alumno realice transferencias de aprendizaxe de cada ciclo á aplicación práctica do método implicado. Recorrerase a situacións reais de investigación, á simulación de problemas de investigación e a estudos específicos de informes. No desenvolvemento das prácticas a través das TIC cabe destacar: Hemeroteca, catálogos, bases de datos (Eric, Medline, Psylinfo, Current Contents, Csic-Isoc, Scopus..).
Prácticas autónomas a través de TIC	
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesor da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	
Prácticas en aulas de informática	
Titoría en grupo	
Probas	Descrición
Observación sistemática	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Sesión maxistral	A avaliación da docencia da aula levarase a cabo co seguimento das actividades propostas; a avaliación da docencia práctica, mediante control da participación (mínimo de asistencia do 70%, en ambas as dúas sesións), ademais de calquera outro requisito esixido para o seu desenvolvemento.	10	CB4
Prácticas en aulas de informática	- Estudo dos temas da materia. - Participación en grupos de estudo. - Interacción cos compañeiros. - Busca de información e datos en Internet ou outras fontes documentais. - Realización das tarefas prácticas na aula.	10	CT1

Observación sistemática	<ul style="list-style-type: none"> - Demostración da utilización e dominio dos coñecementos dispoñibles nos documentos traballados na aula para contrastar as propias ideas, apoiadas e fundamentais. - Comprensión das ideas básicas contidas nos materiais utilizados e analizados. - Elaboración de expresión das ideas propias argumentadas ou Capacidade de escoita e receptividade para a mellora do rendemento académico. - Crítica razoada de posicións e de feitos fundamentados con argumentos, utilizando un vocabulario técnico propio da materia. - Claridade expositiva, habilidades de comunicación, rigor científico, entre outros. - Estrutura correcta da presentación do proxecto seguindo as pautas traballadas na aula. - Estrutura lóxica das ideas nas prácticas e documentos presentados. - Calidade das achegas e expresión de ideas innovadoras, contribucións no traballo en grupo, compromiso nas tarefas. 	80	CB1 CB2 CB4 CE6 CT1 CT4
-------------------------	--	----	--

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O alumnado presencial que non asista ao tres sesións obrigatorias ou o semipresencial á primeira obrigatoria deberá facer un exame final da materia sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas na guía docente e/ou a plataforma FAITIC. A data deste exame tanto para a primeira convocatoria como para a segunda (Xullo) efectuarase nas datas sinaladas para exames pola FFT. O alumnado que se atope nesta situación deberá porse en contacto co profesorado da materia.

Bibliografía. Fontes de información

As obras que se citan a continuación constitúen as referencias bibliográficas de consulta que se consideran adecuadas para a preparación dos contidos da materia:

1.- Básicas:

Castro Posada, J. A.(2001). *Metodología de la investigación. Fundamentos*. Salamanca: Ediciones Amarú.

Sierra Bravo, R. (2003). *Tesis Doctorales y trabajos de investigación científica*. Madrid: Paraninfo.

Sos Peña, R.(1996). *Técnicas de documentación científica. Teoría y prácticas*. Valencia: Promolibro.

2.- Complementarias:

Amat, N.(1987). *Documentación científica y nuevas tecnologías de la información*. Madrid: Pirámide.

Amat, N.(1995). *La Documentación sus tecnologías*. Madrid: Pirámide.

American Psychological Association (2010). *Publication manual of the American Psychological Association*. Diseños experimentales de caso único

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Elaboración de Proxectos de Investigación: Deseño, Recursos e Ferramentas**

Materia	Elaboración de Proxectos de Investigación: Deseño, Recursos e Ferramentas			
Código	V01M130V01102			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Pino Juste, Margarita Rosa			
Profesorado	Pino Juste, Margarita Rosa			
Correo-e	mpino@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral	<p>A investigación é un proceso riguroso, cuidadoso e sistematizado no que se procura resolver problemas de modo que se obteña un coñecemento organizado e garantir alternativas de solución viables para poder intervir sobre ela.</p> <p>Para a resolución dos problemas detectados diseñamos unha investigación científica. Esta investigación pódese desenvolver dende dous enfoques importantes: o cualitativo e o cuantitativo.</p> <p>Durante moito tempo, e sobre todo no campo das ciencias sociais, deuse mais énfase os datos cuantitativos, e nembregantes a investigación cualitativa era completamente descoñecida, e moitas veces, considerada de menor valor e menor rigor científico póla súa subxetividade.</p> <p>No enfoque cualitativo enténdense que as cantidades son parte das cualidades e polo tanto prestase máis atención o profundo dos resultados, a comprender con profundidade un fenómeno; e non a xeralización dos mesmos xa que a nosa intención como investigadores é describir as cualidades do fenómeno estudado e non medilos.</p> <p>Polo tanto, non podemos falar de Paradigma Cualitativo, Metodoloxía Cualitativa o Investigación Cualitativa; xa que o cualitativo o cuantitativo son enfoques da investigación científica, e ámbolos poden ser usados nunha mesma investigación, interaccionando as suas metodoloxías.</p> <p>Tendo en conta estas ideas explícase o auxe da Investigación Cualitativa xa que resulta fundamental entender, explicar e avanzar no coñecemento das necesidades e expectativas dos individuos, así como dos factores que interveñen na efectividade das accións educativas, e tamén no desenvolvemento das actividades dos propios profesionais.</p>
------------------	---

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer - Saber estar / ser
CE1	Capacidade para diseñar y/o desenvolver y/o avaliar proxectos y líneas de investigación	- saber - saber facer
CE6	Conocimiento de las líneas de investigación más importantes en el campo de las artes escénicas y la educación y la animación teatral, con el fin de capacitar al desarrollo de una línea de investigación propia	- saber
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber facer - Saber estar / ser

CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber hacer - Saber estar / ser
-----	--	--------------------------------------

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
1. Coñecer e dominar a metodoloxía, os procedementos e as estratexias propias da investigación científica	CB1 CE1 CT1
2. Comprender os conceptos e procesos básicos que se desenvolven nuha investigación científica.	CB1 CB2 CE6
3. Adquirir instrumentos conceituais e metodolóxicos que faciliten a análise e reflexión sobre os diferentes métodos de investigación.	CB1 CE1
4. Comprender, analizar e valorar as dimensións éticas e políticas implícitas nos procesos de investigación.	CB1 CB4 CE6 CT4
5. Capacitarse para analizar e criticar as opcións metodolóxicas que se presentan en diversos contextos de investigación, así como fundamentar as propias decisións.	CB1 CB4 CE6
6. Conseguir capacidade crítica e autocrítica para un desenvolvemento de traballo en un equipo interdisciplinar dominando e asumindo as responsabilidades propias do seu traballo.	CB1 CE1 CT1
7. Favorecer o traballo cooperativo adquirindo conductas de respecto e de axuda e mantendo unha actitude de autocrítica aberta á innovación.	CB1 CE1 CT1
8. Dominar as capacidades de análise, organización e planificación, xestión da información, resolución de problemas, toma de decisións e de deseño para proxectar un traballo de investigación.	CB1 CB4 CE1
9. Apreciar, manexar e combinar as diferentes técnicas de investigación nas Ciencias Sociais.	CB1 CE1

Contidos

Tema	
1) Introducción aos fundamentos teóricos da investigación	
2) Deseño de estudos e deseños muestrais na investigación	2.1 Método experimental e cuasi-experimental 2.2 Método de investigación-acción 2.1.1 Investigación do profesor 2.1.2 Investigación cooperativa 2.1.3 Investigación participativa 2.3 Etnografía 2.4 Método Biográfico
3) Proceso e fases da investigación	3.1 Fase Preparatoria. Fase Reflexiva. Fase de Deseño 3.2 Fase de Traballo de Campo. 3.3 Fase Analítica. 3.4 Fase Informativa.
4) Elaboración de Instrumentos de medida	4.1 Observación 4.2. Grabacións de Vídeo 4.3 Historia de Vida 4.4 Cuestionarios 4.5 Escalas 4.6 Entrevistas
5) Análise de contido	5.1 Introducción 5.2 Definición e características
6) O rigor na investigación cualitativa	6.1 Fiabilidade 6.2 validez
7) Análise de datos e divulgación dos resultados	

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
--	---------------	--------------------	--------------

Resolución de problemas e/ou exercicios	0	16.5	16.5
Traballos tutelados	0	20	20
Sesión maxistral	15	22.5	37.5
Traballos e proxectos	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Facilitarase o alumnado artigos en revistas científicas para realizar unha análise da organización da investigación así como das técnicas e estratexias utilizadas na mesma.
Traballos tutelados	Cada alumno deberá presentar un proxecto de investigación seguindo as fases traballadas.
Sesión maxistral	Nas sesións maxistras realizarase a explicación teórica dos conceptos chave do tema e aclararanse as posibles dúbidas. A alumnado disporá dun texto base cos principais conceptos que facilitarán o seguimento das explicacións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	
Traballos tutelados	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos e proxectos	<p>Para a realización do proxecto o alumnado deberá seguir o seguinte procedemento:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consultar os arquivos estudio empírico, estratexias LLJ, Enseñanza, pedagogía teatral e cuestionario nos que atopará exemplos de posibles investigacións, experimental ou cuantitativa e cualitativa que lles pode servir de guía e de referencia para a súa elección do deseño de investigación. - Unha vez elixido o tema obxecto de estudo debe decidir os obxectivos do mesmo e a partir de eles decidir o método de investigación que vai a utilizar e as técnicas que precisa para lograr os obxectivos deseñados. Sobre a análise de contido atopará un documento concreto ademais dun texto básico (arquivo análise de contido). Para elo debe realizar un esquema onde se explicita a toma de decisións nas diferentes fases da investigación relacionadas coa temática que elixira. Por último o alumnado, debe presentar un informe de investigación que detalle o proceso investigador seguido sin determinar os resultados do que só se pretende o dominio das fases dun proxecto investigador (Ver arquivo informe). <p>Para decidir os métodos e as técnicas de investigación que se queren utilizar na investigación pode utilizar a bibliografía de referencia (arquivo bibliografía).</p>	100	CB1 CB2 CB4 CE1 CE6 CT1 CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

A avaliación da materia desenvólvese en varios niveis e dimensións. Partindo do marco xeral dos obxectivos, e dicir, das capacidades, a avaliación intentará recoller e valorar aqueles aspectos relacionados co campo dos coñecementos, campo dos procedementos, campo actitudinal e campo relacional.

Entendemos que o equilibrio estará en que o alumnado acade estas catro grandes dimensións que dalgunha forma contribuirá a que se forme máis integralmente.

Os traballos presentados avaliaranse partindo dos seguintes criterios:

- Demostración da utilización e dominio dos coñecementos disponibles nos documentos traballados na aula para contrastar as propias ideas, apoiais e fundamentais.
- Comprensión das ideas básicas contidas nos materiais utilizados e analizados
- Elaboración da expresión das ideas propias argumentadas

- Capacidade de escoita e receptividade das ideas dos outros pa a mellora do rendimento académico
- Crítica razonada de posicións e de feitos fundamentados con argumentos, utilizando un vocabulario técnico propio da materia.
- Claridade expositiva nos debates e habilidades de comunicación,
- Estructura correcta da presentación do proxecto seguindo as pautas traballadas na aula.
- Estructura lóxica das ideas no documento presentado
- Calidade das aportacións e expresións de ideas innovadoras, contribucións no traballo en grupo, compromiso nas diversas tarefas.

O alumnado presencial que non asista ao tres sesións obrigatorias ou o semipresencial á primeira obrigatoria deberá facer un exame final da materia sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas nas guía docente e/ou a plataforma FAITIC. A data deste exame tanto para a primeira convocatoria como para a segunda (Xullo) efectuarase nas datas sinaladas para exames pola FFT. O alumnado que se atope nesta situación deberá porse en contacto co profesorado da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Hernández, R., Fernández, C. y Baptista, P., Metodología de la investigación, 2010, McGRAW-HILL

Vallejos Izquierdo, A.F. (2007). *Métodos y técnicas de investigación social*. Madrid: Ramón Areces.

Valles, Miguel S. (2000). *Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional*. Madrid: Síntesis Sociología.

Vicsek, L. (2007). A Scheme for Analyzing the Results of Focus Groups. *International Journal of Qualitative Methods*, 6 (4), 20-34.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Introdución á Investigación Científica e Métodos de Investigación nas Ciencias Humanas e Sociais/V01M130V01101

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Introdución á Investigación Científica e Métodos de Investigación nas Ciencias Humanas e Sociais/V01M130V01101

Liñas de Investigación no Ámbito dos Estudos Escénicos e a Educación Teatral/V01M130V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS**Liñas de Investigación no Ámbito dos Estudos Escénicos e a Educación Teatral**

Materia	Liñas de Investigación no Ámbito dos Estudos Escénicos e a Educación Teatral			
Código	V01M130V01103			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición				
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Rodicio García, María Luisa			
Profesorado	Rodicio García, María Luisa			
Correo-e	mrodicio@uvigo.es			
Web	http://http://litespfft.wordpress.com/			
Descrición xeral				

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber
CE1	Capacidade para diseñar y/o desenvolver y/o avaliar proxectos y líneas de investigación	- saber facer
CE2	Conocimiento del hecho escénico en una perspectiva histórica y sistémica y de las características que singularizan cada época, movimiento y estilo	
CE6	Conocimiento de las líneas de investigación más importantes en el campo de las artes escénicas y la educación y la animación teatral, con el fin de capacitar al desarrollo de una línea de investigación propia	- saber
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber
CE8	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de la educación teatral y de la pedagogía teatral	
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber facer - Saber estar / ser
CT2	Capacidad para desenvolver una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber facer - Saber estar / ser
CT3	Capacidad para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Descubrir las líneas de investigación características del ámbito de las Artes escénicas	CB1 CB5 CE1 CE6 CT2

Avaliar proxectos de investigación científicos relacionados coas Artes escénicas nos diferentes contextos	CB1 CB4 CE7 CT1 CT2 CT3
Iniciarse no manexo das bases de datos de corte cuantitativo para a interpretación de resultados	CB4 CE7 CT2
Coñecer as diferentes perspectivas de estudo das Artes escénicas	CB1 CE2 CE8 CT2
Aproximarse ao coñecemento da realidade teatral a partir do análise de contido	CB4 CE7 CT2

Contidos

Tema	
1. Liñas de investigación.	1. 1. Concepto, campos, áreas, disciplinas, ámbitos.
2. Perspectivas de dde investigación en artes escénicas	(*)2.1. Teoría y historia de la literatura dramática. 2.2. Teoría y historia de las artes escénicas. 2.3. La creación teatral y escénica como ámbito. 2.4. Investigación, innovación y creación.
3.- Análisis de Datos	3.1 ACuantitativo 3.2 Cualitativo
4. Tipos de informes de investigación	

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	22.5	37.5
Traballos tutelados	0	20	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	16.5	16.5
Traballos e proxectos	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Nas sesión maxistras realizarase a explicación teórica dos conceptos chave do tema e aclararanse as posibles dúbidas. A alumnado disporá dun texto base cos principais conceptos que facilitarán o seguimento das explicacións.
Traballos tutelados	Cada alumno deberá presentar un proxecto de investigación seguindo as fases traballadas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Facilitarase o alumnado artigos en revistas científicas para realizar unha análise da organización da investigación así como das técnicas e estratexias utilizadas na mesma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A profesora explicará os temas teóricos na aula.
Resolución de problemas e/ou exercicios	A profesora colaborará co alumnado na resolución de exercicios na aula.
Traballos tutelados	O alumnado contará coa tutela da profesora para a elaboración dos traballos nas horas de titorías.

Avaliación

Descrición	Cualificación Competencias Avaliadas

Traballos e proxectos	A avaliación desta materia é conxunta coas dúas do modulo. A explicación está no programa da materia Elaboración de Proxectos de Investigación: Deseño, Recursos e Ferramentas.	100	CB1 CB4 CB5 CE1 CE6 CE7 CT1 CT2 CT3
-----------------------	---	-----	---

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O alumnado presencial que non asista ás tres sesións programadas, ou o semipresencial que non asista á primeira sesión obrigatoria, deberá realizar un examen sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas na guía docente ou na Plataforma FAITIC. As datas do examen en convocatoria ordinaria e extraordinaria serán establecidas pola Facultad de Filoloxía e Tradución. O alumnado en tales circunstancias deberá establecer contacto co profesorado da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Hernández, R., Fernández, C. y Baptista, P., Metodología de la investigación, 2010, McGRAW-HILL

Vallejos Izquierdo, A.F. (2007). Métodos y técnicas de investigación social. Madrid: Ramón Areces.

Valles, Miguel S. (2000). Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional. Madrid: Síntesis Sociología.

Vicsek, L. (2007). A Scheme for Analyzing the Results of Focus Groups. International Journal of Qualitative Methods, 6 (4), 20-34.

Booth, W. C, Colomb, G. G. & Willimas, J. M. (2004). *Cómo convertirse en un hábil investigador*. Barcelona: Gedisa.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Introdución á Investigación Científica e Métodos de Investigación nas Ciencias Humanas e Sociais/V01M130V01101

Liñas de Investigación no Ámbito dos Estudos Escénicos e a Educación Teatral/V01M130V01103

Outros comentarios

Trátase de materia obrigatoria, necesaria para emprender o traballo fin de máster.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Mundo Antiguo: Teatro, Poética e Representación**

Materia	Mundo Antiguo: Teatro, Poética e Representación			
Código	V01M130V01104			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Romo Feito, Fernando Becerra Suárez, María del Carmen			
Profesorado	Becerra Suárez, María del Carmen Romo Feito, Fernando			
Correo-e	romo@uvigo.es cbecerra@uvigo.es			
Web	http://http://litespfft.wordpress.com/			
Descrición xeral	Un recorrido por el teatro en el mundo antiguo basado en la lectura íntegra de algunas obras, seleccionadas en función de su representatividad genérica, a fin de que Grecia y Roma sean algo más que meros nombres (Edipo, Antígona, etc.). Se intentará dar cuenta de los aspectos filológico, histórico, y estético (el espectáculo, la función política, las discusiones acerca del teatro...). <p>La finalidad última es llegar a ser capaces de interpretar los textos del teatro griego y romano relacionándolos con el género a que correspondan; ser capaces de leer o recitar estos textos; ser capaces de proponer puestas en escena.</p>			

Competencias

Código		Tipoloxía
CE2	Conocimiento del hecho escénico en una perspectiva histórica y sistémica y de las características que singularizan cada época, movimiento y estilo	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE4	Capacidad para relacionar la creación dramática y escénica antigua, moderna y contemporánea con los aportes de otras disciplinas artísticas, con el pensamiento filosófico o con la teorías estéticas	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT2	Capacidad para desarrollar una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber facer
CT3	Capacidad para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Saber relacionalos co xénero a que correspondan	CE2
Formularse o problema da posta en escena	CE2 CE4 CE7 CT2 CT3

Contidos

Tema

1. Hermenéutica do teatro antigo	a) A diferenza histórica b) O sentido de estudar o teatro antigo
2. O espectáculo teatral	a) O teatro e a polis b) Poética e teatro
3. A traxedia (teoloxía e política)	a) Esquilo b) Sófocles c) Eurípides
4. O drama satírico	a) Triloxías dramáticas *b) A "Alceste", de Eurípides
5. A comedia ateniense	a) A comedia antiga b) A comedia nova c) A comedia latina
6. ¿Un teatro para a lectura?	a) A traxedia latina b) Séneca
7. O legado da Antigüedad	a) Sentido do teatro antigo, hoxe b) Posibilidades de representación

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	3	6	9
Seminarios	9	45	54
Traballos e proxectos	3	9	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	O profesor presentará e ilustrará un cadro das condicións de representación do teatro antigo, así como do seu sentido en relación co mundo da vida na Antigüedad.
Seminarios	Discutiranse en clase as obras previamente lidas, que se sinalaron nas actividades introdutorias.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades introdutorias: atenderanse persoalmente as dúbidas ou problemas que poidan xurdir. Seminarios: atenderanse persoalmente as dúbidas ou problemas que poidan xurdir. Traballos e proxectos: atenderanse persoalmente as dúbidas ou problemas que poidan xurdir.
Seminarios	Actividades introdutorias: atenderanse persoalmente as dúbidas ou problemas que poidan xurdir. Seminarios: atenderanse persoalmente as dúbidas ou problemas que poidan xurdir. Traballos e proxectos: atenderanse persoalmente as dúbidas ou problemas que poidan xurdir.

Probas

	Descrición
Traballos e proxectos	Actividades introdutorias: atenderanse persoalmente as dúbidas ou problemas que poidan xurdir. Seminarios: atenderanse persoalmente as dúbidas ou problemas que poidan xurdir. Traballos e proxectos: atenderanse persoalmente as dúbidas ou problemas que poidan xurdir.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Actividades introdutorias	Valorarase a atención, receptividade, e formulación de dúbidas por parte do alumnado.	10	
Seminarios	Valorarase a participación activa na discusión delas, que será avaliada.	40	CT2 CT3
Traballos e proxectos	Valorarase a orixinalidade da formulación, o rigor da argumentación, e a corrección da anotación e citas.	50	CE2 CE4 CE7 CT2 CT3

Outros comentarios e avaliación de Xullo

<p "msonormal"""="">
 Os traballos axustaranse ás seguintes normas: a) interlineado de espazo e medio, tipo do 12 (Times New Roman), parágrafos xustificados por ambos os lados; b) imprescindible pulcritude, redacción correcta, e repecto ortográfico ás linguas castelá ou galega (obviamente, admítense as dúas); c) perseguirase o plaxio. Esixirase uniformidade de criterios á hora de incluír as referencias bibliográficas, se as hai (hai liberdade para utilizar o sistema de cita que se prefira); e) o tema do traballo deberá ser comunicado previamente co profesor.</p><p "msonormal"""="">Non se admiten manuscritos.</p><p "msonormal"""="">En segunda convocatoria, fichas de lectura-comentario de catro das obras seleccionadas, con respecto ás normas xa mencionadas.</p><p "msonormal"""="">Como norma xeral no Máster aprobada pola CA:</p><div>O alumnado presencial que non asista ao tres sesións obrigatorias ou o semipresencial á primeira obrigatoria deberá facer un exame final da materia sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas nas guía docente e/ou a plataforma FAITIC. A data deste exame tanto para a primeira convocatoria como para a segunda (Xullo) efectuarase nas datas sinaladas para exames pola FFT. O alumnado que se atope nesta situación deberá porse en contacto co profesorado da materia.</div><div>
</div>

Bibliografía. Fontes de información

- Alsina, José, *Teoría literaria griega*, Madrid: Gredos, 1991
- P.E. Easterling y B.M.W. Knox (eds.), *Historia de la literatura clásica (Cambridge University)*, Madrid: Gredos, 1989-1990
- Jaeger, Werner Wilhelm, *Paideia: los ideales de la cultura griega*, México: Fondo de Cultura Económica, 1962
- Lesky, Albin, *Historia de la literatura griega* (versión española de José Mª Díaz Regañón y Beatriz Romero), Madrid: Gredos, 1968
- Martínez Marzoa, Felipe, *El saber de la comedia*, Boadilla del Monte (Madrid): A. Machado Libros, 2005
- Rostagni, Augusto, *Storia della letteratura latina*, Torino: UTET, 1964
- The Cambridge Companion to Greek tragedy* (edited by P.E. Easterling) Cambridge: Cambridge University Press, 1997

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Festas, Cerimonias e Espectáculos Cortesanos na Idade Media**

Materia	Festas, Cerimonias e Espectáculos Cortesanos na Idade Media			
Código	V01M130V01105			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Chas Aguión, Antonio			
Profesorado	Chas Aguión, Antonio			
Correo-e	achas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	(*)Análisis de los orígenes del teatro en la literatura española medieval a través del ceremonial, de los espectáculos y divertimentos cortesanos, así como su relación con diferentes géneros literarios: diálogos y debates poéticos, prosa de ficción sentimental, crónicas y biografías.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer
CE2	Conocimiento del hecho escénico en una perspectiva histórica y sistémica y de las características que singularizan cada época, movimiento y estilo	- saber
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- Saber estar / ser
CT3	Capacidad para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber facer
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Conocimiento de métodos, herramientas y recursos propios de la historiografía teatral y literaria.	CB1 CB2 CB5 CE2 CE7 CT1 CT3 CT4

Contidos	
Tema	
1. A época. A contorna cortesá.	1.1. Festas 1.2. Cerimonias
2. Os xogos cortesáns.	2.1. Xustas 2.2. Torneos e pasos de armas
3. Teatro e parateatro.	3.1. Momos 3.2. Máscaras
4. Espectáculos cortesáns e xéneros literarios medievais.	4.1. Poesía de cancionero: invencións, diálogos e debates poéticos. Xéneros parateatrales: xuramentos, confesións e poliestrofismo. 4.2. Festas e entretementos na prosa de ficción sentimental. 4.3. Festas e entretementos nas crónicas e biografías.

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	5	20	25
Sesión maxistral	10	0	10
Traballos e proxectos	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Presentacións/exposicións	As últimas sesións do curso estarán dedicadas á presentación do traballo asignado a cada alumno/a.
Sesión maxistral	Nas sesións presenciais exporase a información pertinente tanto para o correcto seguimento da materia (fontes de información, metodoloxía pertinente), como dos contidos. Para o alumnado semipresencial é obrigatoria a asistencia á primeira sesión presencial.

Atención personalizada	
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Dispensarase ao alumnado atención personalizada para seguir o desenvolvemento do curso. Aos alumnos de modalidade semipresencial esixiráselles un control do seguimento a través de tutoría individualizada.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Sesión maxistral	Dependendo das condicións do alumnado (presenciais ou semipresenciais), esixirase o cumprimento das condicións requiridas, ben sexa pola presenza nas devanditas sesións ou polo seguimento a través da *tutorización a distancia. Para o alumnado semipresencial é obrigatoria a asistencia á primeira sesión presencial.	20	CB1 CB2 CB5 CE2 CE7 CT1 CT3 CT4

Traballos e proxectos	O traballo asignado será de entrega obrigatoria. A cada alumno/a distribuiráselle un traballo na primeira sesión.	80	CB1 CB2 CB5 CE2 CE7 CT1 CT3 CT4
-----------------------	---	----	--

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Tanto quen non supere en primeira convocatoria o mínimo esixido para aprobar a materia, como para aqueles que opten por unha segunda convocatoria, haberá un exame escrito único no que se avaliará de todos os contidos impartidos durante as sesións presenciais. O alumnado semipresencial que non asista á primeira sesión, que é obrigatoria, sexa cal for a causa que impide esa asistencia, será avaliado por un exame escrito, por medio do que se comprobará a súa competencia na materia; para iso seralle facilitado material bibliográfico na plataforma de teledocencia *FAITIC.

Bibliografía. Fontes de información

Gómez Moreno, A., *El teatro medieval castellano en su marco románico*, Madrid, Taurus, 1991.

Nieto Soria, J. M., *Ceremonias de la realeza. Propaganda y legitimación en Pérez Priego*, M. A., *Teatro medieval. 2. Castilla*, Barcelona, Crítica, 1997.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Teatro e Espectáculo nos Séculos XVI, XVII e XVIII**

Materia	Teatro e Espectáculo nos Séculos XVI, XVII e XVIII			
Código	V01M130V01106			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Candelas Colodrón, Manuel Angel			
Profesorado	Candelas Colodrón, Manuel Angel			
Correo-e	mcande@uvigo.es			
Web	http://http://masterartesesceanicas.wordpress.com/			
Descrición xeral	Estudio do teatro español dos séculos XVI, XVII e XVIII, na súa dimensión textual e espectacular.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber
CE2	Conocimiento del hecho escénico en una perspectiva histórica y sistémica y de las características que singularizan cada época, movimiento y estilo	- saber
CE5	Conocimiento y capacidad para el análisis crítico de textos dramáticos y espectáculos en función de los diferentes paradigmas existentes en el ámbito de la crítica de las artes y la cultura	- saber
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber - saber facer
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber facer - Saber estar / ser
CT2	Capacidad para desarrollar una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber facer
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Conocimiento crítico del hecho escénico en una perspectiva histórica de las características que singularizan el teatro de la época.

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CE2
CE5
CE7
CT1
CT2
CT4

Contidos

Tema

1. INTRODUCCIÓN XERAL: TEATRO E SOCIEDADE NA ESPAÑA DOS SÉCULOS XVI E XVII.	Orixes e desenvolvemento do teatro no século XVI. O teatro relixioso. O teatro áulico. Gil Vicente. O teatro escolar ou universitario: a traxedia humanística. O teatro popular. Lope de Rueda. A commedia dell`arte. Arquitectura do corral de comedias: microcosmos social. Os outros teatros. A corte. A festa na rúa: o corpus. Circunstancias da representación. Os cómicos. A compañía. Os poetas.
2. POÉTICA TEATRAL DO SÉCULO XVII ESPAÑOL.	O teatro de Miguel de Cervantes. O teatro de Lope de Vega. Arte nova de facer comedias (1609).
3. SOCIOLOXÍA E POÉTICA DO TEATRO DO SÉCULO XVIII ESPAÑOL.	Xéneros teatrais fundamentais. Autores e obras máis importantes. Características sociolóxicas e da representación.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	12	15
Actividades introdutorias	1	0	1
Presentacións/exposicións	5	20	25
Sesión maxistral	6	12	18
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	13	13
Observación sistemática	1	2	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Comentarios de texto.
Actividades introdutorias	Presentación do programa
Presentacións/exposicións	Exposición das leituras obrigatorias do programa
Sesión maxistral	Explicación dos primeiros temas do programa.

Atención personalizada

	Descrición
Metodoloxías	
Sesión maxistral	
Resolución de problemas e/ou exercicios	
Actividades introdutorias	
Presentacións/exposicións	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno deberá de realizar dous traballos: un proposto pola profesora María José Alonso Veloso sobre a primeira parte da materia; e outro proposto pola profesora Macarena Cuiñas Gómez sobre a segunda parte da materia. Cada traballo supón o 50% da nota final do alumno. O alumno deberá obter unha nota mínima de 4 nas dúas partes, para que sexa posible calcular a media. En caso contrario, gardarase a nota da parte superada ata a segunda convocatoria, de modo que o alumno só deberá ser avaliado da parte non superada en primeira convocatoria.	95
Observación sistemática	A actitude do alumno terase en conta na avaliación.	5

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Ao comezo das sesións desta materia, as profesoras informarán as posibilidades de traballos que poden realizar os alumnos e establecerán os prazos de entrega dos mesmos. Para evitar problemas posteriores, estes prazos marcaranse como fixos, con datas límite de entrega, só prorrogables por causas debidamente acreditadas e previa autorización das profesoras.

Aqueles alumnos que non presenten os dous traballos no prazo dado e, por tanto, sexan avaliados como non presentados na primeira convocatoria, ou aqueles alumnos que non superen a materia unha vez feita a media dos dous traballos, deberán realizar un exame da materia na segunda convocatoria. Ordinariamente a data da proba será a que fixe oficialmente a Facultade. Os alumnos que se atopen nesta situación e teñan algunha necesidade particular neste sentido deben porse en contacto coas profesoras para fixar unha data de exame ou para consultar posibles dúbidas.

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFÍA GENERAL:

- Arata, Stefano. Textos, géneros, temas: investigaciones sobre el teatro del Siglo de Oro y su pervivencia, eds. Fausta Antonucci, Laura Arata y María del Valle Ojeda. Pisa: ETS, 2002.
- Arellano, Ignacio, Historia del teatro español del siglo XVII, Madrid: Cátedra, 1995.
- Díez Borque, J.M. Sociedad y teatro en la España de Lope de Vega , Barcelona, Antoni Bosch, 1978.
- Díez Borque, José M^a, Calderón desde el 2000. Simposio Internacional Complutense, Madrid, Ollero y Ramos Editores, 2001.
- Díez Borque, José M^a, ed. de Espacios teatrales del barroco español. Kassel, Reichenberger, 1991.
- Domenech, Ricardo, "El castigo sin venganza" y el teatro de Lope de Vega, Madrid, Castalia, 1987.
- Durán, M. y González Echevarría, E. Calderón y la crítica: historia y antología , Madrid, Gredos, 1976, 2 vols.
- Egido, Aurora, ed. de La escenografía del teatro barroco. Salamanca, Universidad de Salamanca, 1989.
- García Lorenzo, Luciano (ed.), Estado actual de los estudios calderonianos, Kassel, Festival de Allmagro-Edition Reichenberger, 2000.
- Il tema dell'onore nel teatro barocco in Europa. Atti del convegno internazionale (Losanna, 14-16 novembre 2002), eds. A. Roncaccia, M. Spiga, A. Stäuble, Firenze, Cesati, 2004.
- Maravall, José Antonio, Teatro y literatura en la sociedad barroca, Madrid, Crítica, 1990.
- Rodríguez, E., La técnica del actor español en el Barroco. Hipótesis y documentos. Madrid, Castalia, 1998.
- Ruano de la Haza, J. M., La puesta en escena en los teatros comerciales del Siglo de Oro, Madrid: Castalia, 2000.
- Ruano de la Haza, J. M.; Allen, John J., Los teatros comerciales del siglo XVII y la escenificación de la comedia. Madrid, Castalia, 1994
- Ruiz Ramón, F., Historia del teatro español. Desde sus orígenes hasta 1900, Madrid: Cátedra, 1992.
- Un hombre de bien. Saggi di lingue e letterature iberiche in onore di Rinaldo Froldi, eds. Patrizia Garelli y Giovanni Marchetti, Torino, Edizioni dell'Orso, 2004, 2 vols. (vol. 1)
- Vega, Lope de, Arte nuevo de hacer comedias, ed. Enrique García Santo-Tomás, Madrid: Cátedra, 2006

Vitse, Marc., Éléments pour une théorie du théâtre espagnol du XVIIe siècle , France-Ibérie Recherche, Université de Toulouse-Le Mirail, 1988.

VV.AA. Comedias y comediantes. Estudios sobre el teatro clásico español, Valencia, Universidad, 1991.

Recomendacións

Outros comentarios

A matrícula de estudantes Erasmus non debe superar o 25% da matrícula total.

A matrícula de estudantes Maiores de 55 anos non debe superar o 15% da matrícula total.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Artes e Representación no Século XIX**

Materia	Artes e Representación no Século XIX			
Código	V01M130V01107			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición				
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Ribao Pereira, Montserrat			
Profesorado	Ribao Pereira, Montserrat			
Correo-e	ribao@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Analizar as achegas da estética romántica ás artes escénicas no século XIX, partindo para iso da análise do drama Don Juan Tenorio, de José Zorrilla (1844).			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber
CE1	Capacidade para diseñar y/o desenvolver y/o avaliar proxectos y líneas de investigación	
CE5	Conocimiento y capacidad para el análisis crítico de textos dramáticos y espectáculos en función de los diferentes paradigmas existentes en el ámbito de la crítica de las artes y la cultura	- saber facer
CE6	Conocimiento de las líneas de investigación más importantes en el campo de las artes escénicas y la educación y la animación teatral, con el fin de capacitar al desarrollo de una línea de investigación propia	
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber facer
CE9	Conocimiento de recursos, técnicas y procedimientos propios de los procesos de intervención en educación y animación teatral.	
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber facer - Saber estar / ser
CT3	Capacidad para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Conocer las líneas de investigación más importantes en el campo de las artes escénicas y la educación y la animación teatral.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE5 CE6 CE7 CE9 CT1 CT4
Conocer críticamente del desarrollo histórico de las artes escénicas, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE5 CE6 CE7 CE9 CT1 CT4
Conocimiento crítico de los géneros y estilos dramáticos que se han configurado en la tradición literaria occidental.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE5 CE6 CE7 CE9 CT1 CT4
Conocimiento y capacidad para el análisis crítico de textos dramáticos y espectáculos teatrales en función de los diferentes paradigmas existentes en el ámbito de la crítica de las artes y la cultura.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE5 CE6 CE7 CE9 CT1 CT4
Capacidad para desarrollar líneas de investigación.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE5 CE6 CE7 CE9 CT1 CT4

Conocimiento de métodos, herramientas y recursos propios de la historiografía teatral y literaria.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE5 CE7 CT1 CT3
--	---

Conocimiento de las características específicas de la creación dramática como género literario y comprensión de momentos significativos en la historia del mismo, prestando especial atención a movimientos, textos y autores especialmente importantes.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE5 CE6 CE7 CE9 CT1 CT4
--	--

Contidos

Tema	
1. O tempo do romanticismo	1.1 A Regencia de María Cristina 1.2 O reinado de Isabel *II
2. O teatro romántico	2.1 Coordenadas estéticas xerais 2.2. Principais características
3. A escritura dun drama	3.1. Don Juan Tenorio, de José Zorrilla (1844) 3.2. Fontes. Escrituras literaria e espectacular
4. Caracterización dos personaxes románticos	4.1. Don Juan Tenorio 4.2. Rugiero. Don Álvaro. Manrique. Marsilla
5. Cronotopo e linguaxe	5.1. Tempos e espazos da acción 5.2. A fabla romántica
6. A posta en escena romántica	6.1. Da taberna ao panteón 6.2. Atrezo, luces e sons ao servizo de Tenorio.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	15	30
Traballos e proxectos	0	45	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición do principio xerais do contido da materia e da metodoloxía de traballo

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Atenderase ás dúbidas sobre a materia e o desenvolvemento da mesma nas horas presenciais do curso.

Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Atenderase ás dúbidas sobre a materia e o desenvolvemento da mesma nas horas de titoría especificadas no horario da profesora que consta na secretaría da FFT e que se fará saber ao alumnado na primeira sesión, presencial e obrigatoria.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Sesión maxistral	Asistencia á primeira sesión presencial da materia, imprescindible para o correcto seguimento do curso.	10	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE5 CE6 CE7 CE9 CT1 CT3 CT4
Traballos e proxectos	Resposta ao seis cuestionarios, un por tema, de que consta o curso. A nota final será a resultante da media de todos eles máis o 10% por asistencia á primeira sesión presencial.	90	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE5 CE6 CE7 CE9 CT1 CT3 CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Para superar a materia é IMPRESCINDIBLE a asistencia á primeira sesión, tanto no caso de alumnado presencial como semipresencial.

Será imprescindible, así mesmo, dispor dun computador con acceso a internet para poder seguir o desenvolvemento da materia.

Para a avaliación de cada un dos seis temas de que consta a materia, o alumnado deberá responder a seis cuestionarios, un por tema. A nota final será a media das notas obtidas nese seis cuestionarios máis o 10% da asistencia á primeira sesión, presencial e obrigatoria para todos/as os/as matriculados/as.

Bibliografía. Fontes de información

Facilitaranse electrónicamente os textos, primarios e secundarios, sobre os que se vai a traballar.

Bibliografía complementaria:

Arias de *Cossío, A. M., *Dous séculos de escenografía en Madrid*, Madrid, *Mondadori, 1991.

Caldera, E., "Do teatro romántico á alta comedia", en *Actas do *I Coloquio da Sociedade de Literatura Española do século *XIX*, Barcelona, *Universitat de Barcelona, 1998, *pp. 141-146.

Caldera, E., *O teatro español na época romántica*, Madrid, *Castalia, 2001.

Catalán Marín, M. S., *A escenografía dos dramas románticos españois (1834-1859)*, Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza, 2003.

Coca Ramírez, *F., *O xénero dramático en España no século *XIX. Estudo teórico desde a preceptiva literaria*, Cádiz,

Universidade de Cádiz, 2006.

Fernández, *L. M., *Tecnoloxía e espectáculo. Literatura. Dispositivos ópticos nas letras españolas dos séculos *XVIII e *XIX*, Santiago, Universidade de Santiago de Compostela, 2006.

Fernández Muñoz, *Á. *L., *Arquitectura teatral en Madrid: do curral de comedias ao *cinematógrafo*, Madrid, O *Avapiés, 1988.

González Subías, *J. *L., *O actor convencional fronte ao actor naturalista. Reflexións en torno á arte da *declamación en España*, Madrid, Visión Net, 2003.

*Moynet, M. *J., *O teatro do século *XIX por dentro*, Madrid, Asociación de Directores de Escena de España, 1999.

*Ribao Pereira, M., *Textos e representación do drama histórico no romanticismo español*, Pamplona, *EUNSA, 1999.

*Sorrial Tomás, *G., *A formación actoral en España*, Madrid, *RESAD, 2010.

Recomendacións

Outros comentarios

É imprescindible a asistencia á primeira sesión do curso. Para o seguimento do mesmo será imprescindible, así mesmo, dispor dun computador portátil con conexión a internet, xa que o seguimento dos temas e a avaliación dos mesmos farase a través dunha plataforma de teledocencia. O alumnado debe asistir á primeira sesión presencial co seu portátil.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Teatro e Espectáculo nos Séculos XX e XXI**

Materia	Teatro e Espectáculo nos Séculos XX e XXI			
Código	V01M130V01108			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Luna Selles, Carmen Pérez Rasilla, Eduardo			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Etapas e claves do teatro contemporáneo dos séculos XX e XXI			

Competencias

Código		Tipoloxía
CE4	Capacidade para relacionar la creación dramática y escénica antigua, moderna y contemporánea con los aportes de otras disciplinas artísticas, con el pensamiento filosófico o con la teorías estéticas	- saber facer
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber - saber facer
CT2	Capacidade para desarrollar una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber facer
CT3	Capacidade para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacidade para desarrollar una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos.	CE4 CE7 CT2 CT3

Contidos

Tema	
1. A renovación teatral contemporánea do simbolismo ao modernismo.	1.1 A arte total: rexeitamento da distinción entre xéneros literarios 1.2 Aplicación en anotacións
2. O expresionismo e o absurdo	1.3 Valle-Inclán como modelo precursor
3. Panorama da escritura dramática española no cambio de milenio	3.1. A consideración do texto como enigma. 3.2. O tratamento poético, humorístico e crítico do realismo. 3.3. A combinación de tratamentos *hiperrealistas e rituais. 3.4. O teatro de reflexión filosófica, política, histórica e moral. 3.5. A ruptura co teatro dramático. 3.6. O *cuestionamiento da *ficcionalidad.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	30	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Calas en cada una de las etapas más significativas de las artes escénicas de la contemporaneidad, con especial incapié en los nuevos lenguajes escénicos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	En horas de tutoría por correo electrónico, orientarase ao alumno sobre a elaboración do traballo.

Probas

	Descrición
Traballos e proxectos	En horas de tutoría por correo electrónico, orientarase ao alumno sobre a elaboración do traballo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos e proxectos	Valórase a aplicación do suxerido polos oíntes na exposición e da bibliografía citada no texto.	100	CE4 CE7 CT2 CT3

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Na segunda convocatoria volverase a presentar o traballo suspendido na primeira coas correccións sinaladas na revisión e o que o estudante desexe engadir.

Como norma xeral do Máster aprobada pola CA:

O alumnado presencial que non asista ao tres sesións obrigatorias ou o semipresencial á primeira obrigatoria deberá facer un exame final da materia sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas nas guía docente e/ou a plataforma FAITIC. A data deste exame tanto para a primeira convocatoria como para a segunda (Xullo) efectuarase nas datas sinala das para exames pola FFT. O alumnado que se atope nesta situación deberá porse en contacto co profesorado da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Abuín, Ángel, El narrador en el teatro, Publicaciones Universidad de Santiago, 1997

Canoa, Joaquina, "El lenguaje dramático: textos y acotaciones" en Estudios de Semiología, Aceña, Madrid, 1989

Diego, Fernando de, Autonomía del discurso didascálico en el teatro español del siglo XX, PPU, Barcelona, 1992

Lyon, John, Valle-Inclán: Between the Symbolism and the Absurd", ALEC, 17, 1992

Szondi, Peter, Teoría del drama moderno, Destino, Barcelona, 1994

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Relacións Interartísticas				
Materia	Relacións Interartísticas			
Código	V01M130V01109			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Becerra Suárez, María del Carmen			
Profesorado	Becerra Suárez, María del Carmen			
Correo-e	cbecerra@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Este curso propone una introducción a la investigación de aspectos fundamentales para el estudio de la relación entre el cine y el teatro, centrándose en las perspectivas de análisis teórico y la metodología crítica más relevantes. Examina las cuestiones más representativas asociadas al fenómeno de las relaciones, préstamos e influencias mutuas entre ambas manifestaciones artísticas. Por medio de una variada selección de filmes se pretende ofrecer a los/las estudiantes la posibilidad de profundizar en el conocimiento y análisis de esta relación interartística.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer
CE4	Capacidade para relacionar la creación dramática y escénica antigua, moderna y contemporánea con los aportes de otras disciplinas artísticas, con el pensamiento filosófico o con la teorías estéticas	- saber - saber facer
CE5	Conocimiento y capacidad para el análisis crítico de textos dramáticos y espectáculos en función de los diferentes paradigmas existentes en el ámbito de la crítica de las artes y la cultura	- saber - saber facer
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber facer - Saber estar / ser
CT2	Capacidad para desarrollar una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT3	Capacidad para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias

Capacidade para relacionar a creación dramática e escénica antiga, moderna e contemporánea con os aportes de outras disciplinas artísticas como as narrativas audiovisuais ou con as teorías estéticas	CB2 CB4 CE4 CE5 CT1 CT2 CT3 CT4
--	--

Capacidade para programar, redactar e defender un discurso crítico e propio do ámbito dos estudos dramáticos, escénicos e de pedagogía teatral	CB4 CT1 CT2 CT3 CT4
--	---------------------------------

Contidos

Tema

1. Discurso cinematográfico e discurso teatral.	1.1. Linguaxe cinematográfica.
2. Teatro e cinema: historia dunha relación	2.1. O cinema silente 2.2. O cinema sonoro 2.3. A posmodernidad
3. O teatro no cinema	3.1. no nivel formal. Tipoloxía. 3.2. No nivel do contido. Tipoloxía

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	11	0	11
Estudo de casos/análises de situacións	9	18	27
Traballos e proxectos	0	37	37

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Explicaranse os diferentes conceptos, linguaxes e discursos da arte cinematográfica. As relacións, influencias e préstamos entre o teatro e o cinema. Cada unha das sesións irá seguida de debate e posterior aplicación á análise de exemplos prácticos.
Estudo de casos/análises de situacións	Os alumnos/as deberán elaborar unha breve presentación oral sobre algún dos aspectos da materia, xa impartidos. A puntuación obtida por este traballo equivalerá ao 40% da cualificación final.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Os alumnos/as deberán elaborar unha breve presentación oral sobre algún dos aspectos da materia, xa impartidos. A puntuación obtida por este traballo equivalerá ao 40% da cualificación final Para a elaboración dos traballos o/o alumno/a contará coa axuda do profesor durante as clases (breves presentacións orais) e en horario de tutoría (traballo final escrito).
Estudo de casos/análises de situacións	Os alumnos/as deberán elaborar unha breve presentación oral sobre algún dos aspectos da materia, xa impartidos. A puntuación obtida por este traballo equivalerá ao 40% da cualificación final Para a elaboración dos traballos o/o alumno/a contará coa axuda do profesor durante as clases (breves presentacións orais) e en horario de tutoría (traballo final escrito).

Probas

	Descrición
Traballos e proxectos	Os alumnos/as deberán elaborar unha breve presentación oral sobre algún dos aspectos da materia, xa impartidos. A puntuación obtida por este traballo equivalerá ao 40% da cualificación final Para a elaboración dos traballos o/o alumno/a contará coa axuda do profesor durante as clases (breves presentacións orais) e en horario de tutoría (traballo final escrito).

Avaliación

	Descrición	Cualificación Competencias Avaliadas
--	------------	--------------------------------------

Sesión maxistral	Explicaranse os diferentes conceptos, linguaxes e discursos da arte cinematográfico. As relacións, influencias e préstamos entre o teatro e o cinema. Cada unha das sesións irá seguida de debate e posterior aplicación á análise de exemplos practicos.	10	CB2 CB4 CE4 CE5 CT1 CT2 CT3 CT4
Estudo de casos/análises de situacións	Os alumnos/as deberán elaborar unha breve presentación oral sobre algún dos aspectos da materia, xa impartidos. A puntuación obtida por este traballo equivalerá ao 40% da cualificación final.	40	CB2 CB4 CE4 CE5 CT1 CT2 CT3 CT4
Traballos e proxectos	O alumno/a deberá elaborar un traballo escrito no que deberá analizar as manifestacións teatrais nun filme. A extensión do devandito traballo non será superior a 10 folios.	50	CB2 CB4 CE4 CE5 CT1 CT2 CT3 CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Os alumnos/as que se acollen á modalidade de semipresencialidade acordarán co profesor responsable, antes do comezo do seminario, o modo de seguimento da materia e de avaliación final.

Como norma xeral do Máster aprobada pola CA:

O alumnado presencial que non asista ao tres sesións obrigatorias ou o semipresencial á primeira obrigatoria deberá facer un exame final da materia sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas nas guía docente e/ou a plataforma FAITIC. A data deste exame tanto para a primeira convocatoria como para a segunda (Xullo) efectuarase nas datas sinaladas para exames pola FFT. O alumnado que se atope nesta situación deberá porse en contacto co profesorado da materia.

NO se tolerará. Hacer trampa es completar algo con la intención de recibir una cali?cación más alta que la merecida. Esto incluye:

- copiar el trabajo de otro alumno/a
- plagio

En caso de incurrir en este tipo de acciones, el alumno/a recibirá un suspenso en la asignatura.

Bibliografía. Fontes de información

- Aumont. J., Estética del cine. Espacio fílmico, montaje, narración, lenguaje., Barcelona, Paidós, 1989
- Becerra, Carmen (ed.), Cine y Teatro, Academia Editorial del Hispanismo, 2009
- Company, José Miguel, El trazo de la letra en la imagen, Madrid, Cátedra, 1987
- García-Abad, Mª Teresa, Intermedios. Estudios sobre literatura, teatro y cine, Madrid: Fundamentos, 2003
- Pérez Bowie, José Antonio, Realismo teatral y realismo cinematográfico, Madrid, Biblioteca Nueva, 2004

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Análise e Crítica de Espectáculos/V01M130V01203

Materias que se recomienda cursar simultáneamente

Teatro e Espectáculo nos Séculos XX e XXI/V01M130V01108

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Elaboración de Proxectos de Investigación: Deseño, Recursos e Ferramentas/V01M130V01102

Liñas de Investigación no Ámbito dos Estudos Escénicos e a Educación Teatral/V01M130V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS**O Teatro e a Música na Educación**

Materia	O Teatro e a Música na Educación			
Código	V01M130V01110			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Becerra Suárez, María del Carmen Jurado Luque, Javier			
Profesorado	Becerra Suárez, María del Carmen Jurado Luque, Javier			
Correo-e	javier@javierjurado.com cbecerra@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Principios de la Educación Musical y Teatral Escolar. Métodos y sistemas actuales de pedagogía musical y teatral.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CE1	Capacidad para diseñar y/o desenvolver y/o avaliar proxectos y líneas de investigación	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE3	Comprensión de la dimensión educativa y sociocultural de las artes escénicas	- saber
CE6	Conocimiento de las líneas de investigación más importantes en el campo de las artes escénicas y la educación y la animación teatral, con el fin de capacitar al desarrollo de una línea de investigación propia	- saber
CE8	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de la educación teatral y de la pedagogía teatral	- saber - saber facer
CE9	Conocimiento de recursos, técnicas y procedimientos propios de los procesos de intervención en educación y animación teatral.	- saber
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber facer - Saber estar / ser
CT2	Capacidad para desenvolver una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Capacidade para desenvolver proxectos de investigación de educación musical.	CB1 CB3 CE1 CE6 CT1 CT2
Conocimiento de recursos, técnicas e procedimentos propios dos procesos de intervención en educación e animación musical.	CE3 CE8 CE9 CT2
Capacidade para traballar en grupo con persoas procedentes doutras titulacións.	CT1 CT4

Contidos

Tema	
Bloque II. Axentes e institucións educativas. A música e o teatro en contextos formais, non formais e informais.	Coñecemento dos axentes educativos. Espazos para aplicación da didáctica da música e do teatro. Contextos formais, non formais e informais. O teatro e a música na sociedade.
Bloque I. Concepto, finalidades e sistemas en educación para unha formación musical e teatral.	Principais sistemas educativos musicais e teatrais do século XX. Aplicación escolar en primaria, secundaria e bacharelato. Outros estudos.
Bloque III. Teorías educativas contemporáneas. A música e o teatro para unha formación integral en educación.	A música e o teatro como parte da educación integral do alumnado das diferentes etapas educativas. Aplicación ás teorías educativas principais actuais.
Bloque IV. Sistema Educativo Español. A música e o teatro na formación de cidadáns.	O sistema educativo actual español. Elementos curriculares das diferentes etapas educativas. inclusión nelas da educación musical e a dramatización.
Bloque V. A educación en valores a través da música e o teatro.	Tratamento interdisciplinar da música e o teatro. Aprendizaxe de valores a través das artes escénicas. Os elementos transversais do currículo e a música e o teatro.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	0	5
Sesión maxistral	10	0	10
Prácticas autónomas a través de TIC	0	2	2
Traballos e proxectos	0	45	45
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	13	13

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Traballos de aula. Observación sistemática do traballo na aula interactuando cos alumnos para a resolución de problemas e/ou exercicios.
Sesión maxistral	Formulación de maneira expositiva dos principais bloques de contido da materia.
Prácticas autónomas a través de TIC	Realización de exercicios curtos a través de TIC

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Atenderase tanto nas clases presenciais como a través da plataforma informática as dúbidas expostas nos exercicios a resolver. Programaranse clases de dúbidas por vídeo-conferencia en horarios non obrigatorios empregando un entorno BigBlueButton (a acordar co alumnado). Acordaranse sesións de axuda non obrigatorias por correo electrónico.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Atenderase tanto nas clases presenciais como a través da plataforma informática as dúbidas expostas nos exercicios a resolver. Programaranse clases de dúbidas por vídeo-conferencia en horarios non obrigatorios empregando un entorno BigBlueButton (a acordar co alumnado). Acordaranse sesións de axuda non obrigatorias por correo electrónico.

Prácticas autónomas a través de TIC Atenderase tanto nas clases presenciais como a través da plataforma informática as dúbidas expostas nos exercicios a resolver. Programaranse clases de dúbidas por vídeo-conferencia en horarios non obrigatorios empregando un entorno BigBlueButton (a acordar co alumnado). Acordaranse sesións de axuda non obrigatorias por correo electrónico.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Sesión maxistral	Atención e participación	20	CB1 CB3 CE3 CE9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Observación sistemática do traballo na aula interactuando co alumnado para a resolución de problemas e/ou exercicios.	10	CE1 CT1 CT2 CT4
Prácticas autónomas a través de TIC	Procura de datos, exemplos e actuacións concretas a través das TIC.	5	CE1
Traballos e proxectos	Elaboración dun traballo persoal e crítico sobre algún dos aspectos desenvolvidos na materia.	60	CE1 CE3 CE9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de exercicios na plataforma Faitic.	5	CE1 CE6 CE8

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Asistencia obrigatoria á primeira sesión na que se explicará aos alumnos e alumnas semipresenciais o plan de traballo para superar a materia, a través de exercicios e proxectos que estarán propostos na plataforma Faitic, así como por consultas e titorías por correo electrónico e vídeo conferencia, caso de ser preciso.

Os alumnos que non superen a primeira convocatoria terán que realizar un traballo persoal na convocatoria de xullo que quedará exposta na plataforma Faitic.

Como norma xeral do Máster aprobada pola CA:

O alumnado presencial que non asista ás sesións obrigatorias ou o semipresencial á primeira obrigatoria deberá facer un exame final da materia sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas nas guía docente e/ou a plataforma FAITIC. A data deste exame tanto para a primeira convocatoria como para a segunda (xullo) efectuarase nas datas sinaladas para exames pola FFT. O alumnado que se atope nesta situación deberá porse en contacto co profesorado da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Alsina Masmitjá, Pep. *El Área de Educación Musical. Propuestas para aplicar en el aula*. Barcelona: Graó, 1997.

Marcer, Ángels e Ester Bartomeu. *Taller de teatro musical: Una guía práctica y eficaz para montar, paso a paso, un musical*. Madrid: Alba Editorial, 2009.

Faure, Gérard e Serge Lascar. *El juego dramático en la escuela. Fichas de ejercicios*. Madrid: Cincel-Kapelusz, 1981.

Hargreaves, David. *Música y desarrollo psicológico*. Barcelona: Graó, 1998.

Lacárcel Moreno, Josefa. *Psicología de la música y educación musical*. Madrid: Visor, 1995.

SANUY, Montserrat e Luciano González Sarmiento. *Orff.Schulwerk. Música para niños*. Madrid: Unión Musical Española, 1969.

Swanwick, Keith. *Música, Pensamiento y Educación*. Madrid: Morata, 1991.

Willems, Edgar. *El valor humano de la Educación Musical*. Barcelona: Paidós, 1981.

Wuytack, Jos. *Música viva*. París: Alphonse Leduc, 1970.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Teatro Breve: do Entremés ao Xénero Chico**

Materia	Teatro Breve: do Entremés ao Xénero Chico			
Código	V01M130V01201			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición				
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Montero Reguera, José Francisco			
Profesorado	Montero Reguera, José Francisco			
Correo-e	jmontero@uvigo.es			
Web	http://http://masterartesesencenicas.wordpress.com			
Descrición xeral	Estudo, desde unha perspectiva histórica e sociolóxica, as variedades do teatro breve na literatura española, desde as súas orixes ata o primeiro terzo do século *XX			

Competencias

Código	Tipoloxía
--------	-----------

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Contidos

Tema	
1.- Presentación e introdución bibliográfica	1.1 Bibliografía complementaria e asignación de traballos.
2.- O Século de Ouro	2.1.As orixes: os Pasos de Lope de Rueda
3.- O século *XVIII: do *entremés ao *sainete	2.2. Variedades do teatro na festa teatral barroca: *entremés, loa, baile, *jácara, *mojiganga.
4.- O xénero mozo.	2.2. Algúns *entremesistas: Cervantes, Calderón, Quevedo, Castelo *Solórzano, *Quiñones de *Benavente.
	3.1. Don Ramón da Cruz.
	4.1. De Tomás *Luceño a Carlos *Arniches.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	0	35	35
Titoría en grupo	0	25	25
Sesión maxistral	15	0	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	O alumnado desenvolverá un traballo de acordo coas indicacións e *tutoría do profesor.
Titoría en grupo	Ademais de *tutorías personalizadas, establecerase día e hora para a realización dunha *tutoría en grupo
Sesión maxistral	exposición por parte do profesor dos contidos do programa

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Atenderase con gusto a cuantos participantes na materia pónanse en contacto co profesor en horario de *tutoría ou por medio do correo electrónico.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Sesión maxistral	Valorarase a asistencia e participación nas clases maxistrais	20
Traballos tutelados	Asignarase ao comezo da materia un traballo a cada alumno/a con o que se valorará a materia	80

Outros comentarios e avaliación de Xullo

A segunda convocatoria implica un exame sobre os contidos da materia na data e hora en que se dispoña.

Como norma xeral do Máster aprobada pola CA : O alumnado presencial que non asista ao tres sesións obrigatorias ou o semipresencial á primeira obrigatoria deberá facer un exame final da materia sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas nas guía docente e/ou a plataforma *FAITIC. A data deste exame tanto para a primeira convocatoria como para a segunda (Xullo) efectuarase nas datas sinaladas para exames pola *FFT. O alumnado que se atope nesta situación deberá porse en contacto co profesorado da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Javier Huerta Calvo, ed., Historia del teatro breve en Españaa, Iberoamericana, 2008,
Eugenio Asensio, Itinerario del entremés, Gredos, 1971,

Lecturas obrigatorias e bibliografía complementaria indicaranse ao comezo das clases.

Recomendacións

Outros comentarios

A materia dáse en español

DATOS IDENTIFICATIVOS**Teatro Latinoamericano Contemporáneo**

Materia	Teatro Latinoamericano Contemporáneo			
Código	V01M130V01202			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Luna Selles, Carmen			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web	http://http://masterartesesescenicas.wordpress.com/			
Descrición xeral	Visión panorámica del teatro hispanoamericano en el siglo XX y su desarrollo como género a lo largo de este siglo. Especial atención a la génesis y evolución del grotesco criollo, el teatro de creación colectiva, festivales de teatro iberoamericano y a las relecturas teatrales actuales del pasado histórico.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE2	Conocimiento del hecho escénico en una perspectiva histórica y sistémica y de las características que singularizan cada época, movimiento y estilo	- saber
CE4	Capacidad para relacionar la creación dramática y escénica antigua, moderna y contemporánea con los aportes de otras disciplinas artísticas, con el pensamiento filosófico o con la teorías estéticas	- saber facer
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- Saber estar / ser
CT2	Capacidad para desarrollar una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber facer
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Coñecemento do feito escénico nunha perspectiva histórica e sistémica e das características que singularizan a contemporaneidade.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE2 CE4 CT2 CT4
Capacidade para relacionar a creación dramática e escénica contemporánea coas achegas doutras disciplinas artísticas, co pensamento filosófico ou coa teorías estéticas.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE2 CE4 CT1
Coñecemento crítico do desenvolvemento histórico das artes escénicas e da creación dramática en Latinoamérica contemporánea.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE7
Promover a integración creativa do grupo de participantes.	CB4 CT1 CT4
Sensibilizar o estudante cara ao contexto cultural e cara ao fenómeno escénico e teatral como marco social.	CB5 CT4

Contidos

Tema	
1. Teatro posterior a 1940.	-Definición de teatro latinoamericano e Novo teatro latinoamericano. -Latinoamérica como concepto idelóxico. -Relecturas da historia a través do teatro. -O teatro de creación colectiva. -O teatro experimental.
2. O teatro do último terzo do XX e principios do XXI.	-Teatro comunitario. -Teatro under.
3. Festivais de teatro Iberoamericano.	-Manizales e os máis importantes festivais iberoamericanos. -Polémicas e a súa difusión en España.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	10	20
Presentacións/exposicións	5	10	15
Traballos e proxectos	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Nas sesións presenciais exporase a información pertinente tanto para o correcto seguimento da materia (fontes de información, metodoloxía, uso de plataforma faitic), como dos contidos.
Presentacións/exposicións	Os contidos desta materia traballaranse en clases teóricas-prácticas, sustentada na dialéctica de que a acción move o pensamento e que o pensamento move a acción; (Iglesias, Roberto. Universidade Trashumante). Realizaranse exposicións (presenciais), traballos escritos (semipresenciais), rexistros sistemáticos do proceso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A profesora explicará en clase os temas teóricos do programa.

Probas	Descrición
Traballos e proxectos	O alumnado contará coa axuda da profesora para a elaboración dos traballos, en horas de *tutorías.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentacións/exposicións	Valorarase a presentación do traballo asignado (discurso organizado, capacidade de síntese, habilidade oratoria)	10	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5
Sesión maxistral	Dependendo das condicións do alumnado (presencial ou semipresencial), esixirase o cumprimento das condicións requiridas, ben sexa pola presenza e participación nas devanditas sesións ou polo seguimento a través da tutorización a distancia.	20	CE2 CE4
Traballos e proxectos	O traballo asignado será de entrega obrigatoria. A cada alumno/a asignaráselle un traballo na primeira sesión.	70	CE7 CT1 CT2 CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Tanto quen non supere en primeira convocatoria o mínimo requirido para aprobar a materia, como para aqueles que opten por unha segunda convocatoria, haberá un exame escrito no que se avaliará de todos os contidos impartidos durante as sesións. presenciais.

Por norma xeral para esta materia como para todo o Máster:

O alumnado presencial que non asista ao tres sesións obrigatorias ou o semipresencial á primeira obrigatoria deberá facer un exame final da materia sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas nas guía docente e/ou a plataforma FAITIC. A data deste exame tanto para a primeira convocatoria como para a segunda (Xullo) efectuarase nas datas sinaladas para exames pola FFT. O alumnado que se atope nesta situación deberá porse en contacto co profesorado da materia.

NON se tolerará o plaxio. Facer trampa é completar algo coa intención de recibir unha calificación máis alta que a merecida. Isto inclúe:

- copiar o traballo doutro alumno/a
- plaxio

En caso de incurrir neste tipo de accións, o alumno/a recibirá un suspenso na asignatura.

Bibliografía. Fontes de información

Revistas de teatro:

Arrabal, núm. 7-8, 2010 (ejemplar dedicado a Teatro hispanoamericano).

Dramaturgia & Teatro, Niterói: Anpoll/UFF, 2000. Número con varios artigos accesible a texto completo:

<http://www.fale.ufal.br/grupopesquisa/gtdramaeteatro/publicacoes.htm>

Drama Teatro Revista Digital:

www.dramateatro.com

Telondefonfo . Revista de Teoría y Crítica Teatral :

<http://www.telondefono.org/>

El teatro de la América indígena, La Habana, Casa de las Américas, 1993. Número antolóxico de *Conjunto: Revista de*

teatrolatinoamericano, outubro 1993.

Recursos Internet:

ALTERNATIVA TEATRAL:

<http://www.alternivateatral.com/>

ARTISTAS EN HIDVL (BILBIOTECA DE VIDEO DIGITAL DEL INSTITUTO HEMISFÉRICO): Ofrece lo más representativo del teatro latinoamericano

<http://hemisphericinstitute.org/artistprofiles/index.php?lang=Esp>

CRITICA TEATRAL (ARGENTINA):

<http://www.criticateatral.com.ar/>

CENTRO LATINOAMERICANO DE CREACIÓN E INVESTIGACIÓN TEATRAL:

<http://www.celcit.com.ve/>

BIBLIOTECA LUIS ÁNGEL ARANGO (COLOMBIA)

TEATRO DEL PUEBLO (ARGENTINA):

http://www.teatrodelpueblo.org.ar/teatro_abierto/

TEATRO MIAMI:

<http://www.teatroenmiami.com/>

GRUPO DE TEATRO CHICANO EL TEATRO CAMPESINO FUNDADO POR LUIS VALDEZ:

<http://www.elteatrocampesino.com/>

GRUPO DE TEATRO CATALINAS DEL SUR

<http://www.catalinasur.com.ar/new/>

GRUPO YUYACHKANI

<http://www.yuyachkani.org/>

GRUPO ESCAMBRAY

http://www.cniae.cult.cu/teatro_escambray.htm

TEATRO LA CANDELARIA

<http://www.teatrolacandelaria.org.co/web/>

PÁGINA DE ENRIQUE BUENAVENTURA:

<http://www.enriquebuenaventura.org/publicaciones.php>

Festivales de teatro iberoamericano:

Festival de Manizales: <http://www.festivaldemanizales.org/flash/>

Festiva Iberoamericano de teatro de Cádiz: <http://www.fitdecadiz.org/>

Festival de Teatro de Manizales: Patrimonio Cultural de la Nación puesto en escena:

<http://www.colombia.travel/es/turista-internacional/actividad/historia-y-tradicion/ferias-y-fiestas/septiembre/festival-de-teatro-de-manizales>

Festiva Internacional de Teatro de Caracas:

http://venciclopedia.com/index.php?title=Festival_Internacional_de_Teatro_de_Caracas

Festival Iberoamericano de teatro de Bogotá:

<http://www.festivaldeteatro.com.co/>

Bibliografía

- Acercamientos al teatro actual (1970-1995). Historia, teoría y práctica*. Madrid, Iberoamericana Vervuert, 1999.
- Adler, Heidrun yKati Rottger (eds.), *Performance, pathos,política de los sexos. Teatro postcolonial de autoras latinoamericanas*,Frankfurt/Madrid, Vervuert/Iberoamericana, 1999.
- Adler, Heidrun, GeorgeWoodyard (eds). *Resistencia y poder.Teatro en Chile*, Madrid, Iberoamericana Vervuert, 2000.
- Albuquerque, Severino Joao, *Violent Acts. AStudy of Contemporary Latin American Theatre*, Detroit, Wayne StateUniversity Press, 1991.
- Apolo, Ignacio etal., *Nueva dramaturgia de Buenos Aires*, Madrid, Consorcio Casa de América, 2001.
- Azparren Giménez,Lonardo, *La máscara y la realidad:comportamientos del teatro venezolano contemporáneo*, Caracas, Fundarte,1994.
- AA.VV., *Escenarios de dos mundos. Inventario teatral de Iberoamérica*, Madrid, Centro de Documentación Teatral, 1988.
- Blanco Amores Pagella, Ángela, *Nuevos temas en el teatro argentino. La influencia europea*, Buenos Aires, Huemul, 1965.
- Bobes Naves, María del Carmen, *Semiótica de la escena*,Madrid, Arco/Libros, 2001.
- Bravo Elizondo,Pedro, *Teatro hispanoamericano de crítica social*, Madrid, Playor, 1975.
- Brechten el teatro hispanoamericano contemporáneo*. Buenos Aires, Galerna, 1987.
- Careaga, Gabriel, *Sociedad y teatro moderno en México*,México, Joaquín Mortiz, 1994.
- Carella, Tulio, *El sainete*, Buenos Aires, CEAL, 1967.
- Carrio, Raquel, *Dramaturgia cubana contemporánea. Estudios críticos*, La Habana, Pueblo y Educación, 1988.
- Castagnino, RaúlH., *Sociología del teatro argentino*,Buenos Aires, Nova, 1963.
- _____, *Literatura dramática argentina, 1777-1967*,Buenos Aires, Pleamar, 1968.
- _____, *Semiótica, ideología y teatro hispanoamericano contemporáneo*, Buenos Aires, Nova, 1974.
- Castedo-Ellerman,Elena, *El teatro chileno de mediados del siglo XX*, Santiago de Chile, Andrés Bello, 1982.
- Castillo, Susana, *El desarraigo en el teatro venezolano*,Caracas, Ateneo de Caracas, 1980.
- Dauster, Frank, *Historia del teatro hispanoamericano. Siglos XIX y XX*, México, De Andrea, 1966.
- Day, Stuart, *Diálogos dramáticos México- Chile*,Puebla, Editorial Tablado, 2002.
- Eidelberg, Nora, *Teatro experimental hispanoamericano,1960-1980: la realidad social como manipulación*, Minnesota, Institute for the Study of Ideology and Literatura, 1985.
- Fernández,Teodosio, *El teatro chileno contemporáneo: (1941-1973)*, Madrid, Playor, 1982.
- _____, "Un siglo de teatro" en *Historia de la literatura hispanoamericana*, Teodosio Fernández (eds.), Madrid, Editorial Universitas, 1995, pp. 403-435.
- Foster, David W., *Estudios de teatro mexicano contemporáneo.Semiología de la competencia teatral*, Nueva York, Peter Lang, 1984.
- Fuente, Ricardo de la yJulia Amezúa (coords), *Diccionario del teatro iberoamericano*, Salamanca, Colegio de España, 2002.
- Gallo, Blas Raúl, *Historia del sainete nacional*, Buenos Aires, Quetzal, 1958.
- Gálvez Acero, Marina, *El teatro hispanoamericano*, Madrid, Taurus, 1988.
- Garzón Céspedes,Francisco (comp), *Recopilación de textos sobre el teatro hispanoamericano de creación colectiva*, La Habana, Casa delas Américas, 1975.
- Giella, Miguel Ángel, *De dramaturgos: teatro latinoamericano actual*, Buenos Aires, Corregidor, 1994.
- Giordano, Enrique, *La teatralización de la obra dramática: de Florencio Sánchez a Roberto Arlt*, México, Premiá, 1982.
- Goic, Cedomil, *Historiay Crítica de la Literatura Hispanoamericana*, 3. Época contemporánea,Barcelona, Crítica, 1988, pp.

535-579.

González Cajiao, Fernando, *Historia del teatro en Colombia*, Bogotá, Tercer Mundo, 1986.

González Freire, Natividad, *Teatro cubano 1927-1961*, La Habana, Ministerio de Relaciones Exteriores, 1966.

El hecho teatral en Hispanoamérica, Roma, Bulzoni, 1985.

Heras, Guillermo, "Teatro e identidad. Breves reflexiones sobre el conocimiento del teatro latinoamericano en España", *Signa*, núm. 9, 2000.

Huppés, Ivete, *Melodrama o gênero e sua permanência*, Cotia, Ateliê Editorial, 2000.

Hurtado, María de la Luz, *Teatro chileno y modernidad: identidad y crisis social*, Irvine, Gestos, 1997.

Indagaciones sobre el fin de siglo (teatro iberoamericano y argentino), Buenos Aires, Galerna, 2000.

Jones, W. K., *Breve historia del teatro latinoamericano*, México, De Andrea, 1956.

Kaiser-Lenoir, Claudia, *El grotesco criollo: estilo teatral de una época*, La Habana, Casa de las Américas, 1977.

Lagos de Kassai, María Soledad, *Teatro chileno a fines de la década de los 80*, Frankfurt, Peter Lang, 1994.

Latin American Theatre Review.

Leguido, Juan Carlos, *El teatro uruguayo de "Juan Moreira" a los independientes, 1886-1967*, Montevideo, Tauro, 1968.

Lyday, Leon F. Y George W. Goodwyrd (eds), *Dramatist in Revolt [sobre Arrufat, Díaz, Dragún, Gambaro, etc]*, Austin, University of Texas Press, 1976.

_____, *A Bibliography of Latin American Theater Criticism, 1940-1974*, Austin, Institute of Latin American Studies-University of Texas Press, 1976.

Magaña Esquivel, Antonio, *Medio siglo de teatro mexicano (1900-1961)*, México, INBA, 1964.

Marial, José, *El teatro independiente*, Buenos Aires, Alpe, 1955.

Márquez Montes, Carmen, "Viajes de Colón por la escena hispanoamericana en tres actos" en Sonia Mattalia et al (ed.), *El viaje en la literatura hispanoamericana: el espíritu colombino*, Madrid/Frankfurt, Iberoamericana/Vervuert, 2008, pp. 933-953.

Monasterios, Rubén, *Un enfoque crítico del teatro venezolano*, Caracas, Monte Ávila, 1975.

Muguerca, Magaly, *Teatro: en busca de una expresión socialista*, La Habana, Letras Cubanas, 1981.

Neglia, Erminio, *Aspectos del teatro moderno hispanoamericano*, Bogotá, Stella, 1975.

_____, *Repertorio selecto del teatro hispanoamericano contemporáneo*, Tampa, Universidad de Arizona, 1981.

_____, *El hecho teatral en Hispanoamérica*, Roma, Bulzoni, 1985.

Ortiz Padilla, Yolanda, "Una risa torcida en el público de Teatro Abierto, 1981", *Arrabal*, núm. 7-8, 2010, pp. 241-248.

Pellettieri, Osvaldo, *Pirandello y el teatro argentino (1920-1990)*, Buenos Aires, Galerna, 1995.

_____, (ed), *Tradición, modernidad y posmodernidad. Teatro iberoamericano y argentino*, Buenos Aires, Galerna-Universidad de Buenos Aires-Fundación Roberto Arlt, 1999.

_____, *Teatro argentino breve (1962-1983)*, Madrid, Biblioteca Nueva, 2003.

_____, "Pirandello y la dramaturgia popular en Buenos Aires en su periodo de apogeo y crisis (1920-1940)", *Arrabal*, núm. 7-8, 2010, pp. 249-258.

Pianca, Marina, *Testimonios de teatro latinoamericano*, Buenos Aires, Grupo Editor Latinoamericano, 1991.

Pignataro, Jorge, *El teatro independiente uruguayo*, Montevideo, Bolsilibros Arca, 1968.

Posmodernismo y teatro en América Latina: teoría y prácticas en el umbral del siglo XXI, Madrid, Iberoamericana Vervuert, 2001.

Quackenbush, L. Howard, *Teatro del absurdo hispanoamericano*, México, Patria, 1987.

Reflexiones sobre teatro latinoamericano del siglo veinte: estudios teóricos: tercer teatro: teatro político: teatro de

- dramaturgas: análisis de espectáculos: teatro popular: documentos*, Buenos Aires, Galerna, 1989.
- Rela, Walter, *Teatro uruguayo, 1807-1979*, Montevideo, Ediciones de la Alianza, 1980.
- Rizk, Beatriz, *El nuevo teatro hispanoamericano: una lectura histórica*, Minneapolis, Prisma Institute, 1987.
- _____, *Posmodernismo y teatro en América Latina. Teorías y prácticas en el umbral del siglo XXI*, Frankfurt/Madrid, Vervuert/Iberoamericana, 2000.
- Rojo, Grinor, *Orígenes del teatro hispanoamericano contemporáneo*, Valparaíso, Ediciones Universitarias, 1972.
- _____, *Muerte y resurrección del teatro chileno (1973-1983)*, Madrid, Michay, 1985.
- Roster, Peter y Fernando de Toro, *Bibliografía del teatro hispanoamericano contemporáneo (1900-1980)*, Frankfurt am Main, Verlag Klaus Dieter Vervuert, 1985.
- ____ y Miguel Ángel Giella (comps.), *Reflexiones sobre teatro latinoamericano del siglo XX*, Buenos Aires, Galerna, 1989.
- ____ y Mario Rojas (eds.), *De la colonia a la postmodernidad: teoría teatral y crítica sobre teatro latinoamericano*, Buenos Aires, Galerna, 1992.
- Semiótica del teatro: del texto a la puesta en escena*. Buenos Aires: Galerna, 1989.
- Semiótica y teatro latinoamericano*. Buenos Aires: Galerna, 1991.
- Salvat, Ricard, "Nuevas tendencias en la práctica escénica: el teatro latinoamericano ¿hacia un nuevo paradigma estético?", en Fernando de Toro y Alfonso de Toro, eds., *Acercamientos al teatro actual (1970-1995)*, Frankfurt/Madrid, Vervuert/Iberoamericana, 1998, pp. 43-63.
- Sainz de Medrano, Luis, "El teatro hispanoamericano contemporáneo", *Revista de la Universidad Complutense*, 1978, XXVII, núm 114.
- Saz, Agustín del, *Teatro hispanoamericano*, 2 vols., Barcelona, Ed. Vergara, 1963.
- _____, *Teatro social hispanoamericano*, Barcelona, Labor, 1967.
- Solórzano, Carlos, *Teatro latinoamericano del siglo XX*, Buenos Aires, Ed. Nueva Visión, 1961 (edición aumentada y revisada: *El teatro latinoamericano en el siglo XX*, México, Ed. Pomarca, 1964.)
- _____, *Teatro latinoamericano contemporáneo: Información, Serie de folletos preparados por la Casa de las Américas*, La Habana, 1963-1964.
- Suárez Radillo, Carlos Miguel, *Los social en el teatro hispanoamericano contemporáneo*, Caracas, Equinoccio, 1976.
- Teatro argentino de los 60: polémica, continuidad y ruptura*, Buenos Aires, Corregidor, 1989.
- Tirri, Néstor, *Realismo y teatro argentino*, Buenos Aires, La Bastilla, 1973.
- Toro, Alfonso de y Fernando de Toro, *Hacia una nueva crítica y un nuevo teatro latinoamericano*, Frankfurt am Main, Verlag, 1993.
- Toro, Alfonso de y Portl, Klaus, *Variaciones sobre el teatro latinoamericano (Tendencias y perspectivas)*, Madrid/Frankfurt, Iberoamericana/Vervuert, 1996.
- Toro, Fernando de, *Brecht en el teatro hispanoamericano contemporáneo*, Buenos Aires, Galerna, 1987.
- ____ (ed), *Estrategias posmodernas y postcoloniales en el teatro latinoamericano actual*, Madrid/Frankfurt, Iberoamericana/Vervuert, 2004.
- ____ y Peter Roster, *Bibliografía del teatro hispanoamericano contemporáneo (1900-1980)*, Frankfurt am Main, Verlag, 1985.
- Torrealba, Ricardo, "La otra cara de la historia" en *Teatro venezolano contemporáneo. Antología*, Madrid, Ministerio de Cultura/FCE, pp. 679-685.
- Tschudi, Liliana, *Teatro argentino actual (1960-1972)*, Buenos Aires, García Cambeyro, 1974.
- VV.AA., *El teatro latinoamericano de creación colectiva*, La Habana, las Américas, 1978.
- NVV.AA., *Escenarios de dos mundos. Inventario teatral de Iberoamérica*, Madrid, Centro de Documentación Teatral, 4 tomos, 1989.

Versényi, Adam, *El teatro en América Latina*, Cambridge, Cambridge University Press, 1996.

Villegas, Juan, *Historia multicultural del teatro y las teatralidades en América Latina*, Buenos Aires, Galerna, 2005.

Viñas, David, "Prólogo" en *Teatro rioplatense (1886-1930)*, ed. de J. Lafforgue, Caracas, Ayacucho, 1977. Acceso http://www.bibliotecayacucho.gob.ve/fba/index.php?id=97&backPID=87&tt_products=8

Woodyard, George W. "Osvaldo Dragún" y "Jorge Díaz", Carlos A. Solé, vol. 3, pp. 1377-82, pp.1393-98.

_____, "Momentos claves en el teatro hispanoamericano del Siglo XX", *Arrabal*, núm. 7-8, 2010, pp. 97-102.

Zayas de Lima, Perla, *Diccionario de autores teatrales argentinos, 1950-1990*, Buenos Aires, Galerna, 1991.

Bibliografía específica para Murga-Teatro:

- BOAL, AUGUSTO. 1974. *Teatro del oprimido 1* - Editorial de la Flor. Buenos Aires.

- GALEANO, EDUARDO. 1998. *Patas Arriba. La escuela del mundo al revés*. Siglo XXI. Editores Méjico.

- GOMEZ DA COSTA, ANTONIO. 1995. *Pedagogía de la presencia*. Editorial Losada. Buenos Aires.

- GROTOWSKY, JERZY. 1989. *Hacia un teatro pobre*. Siglo XXI Ediciones. España.

- HALAC, G/ORDOÑEZ, JC. 2001. "Murga y Carnaval", *Revista Teatro al Sur* nº 21. Buenos Aires.

- LAMOLLE, GUILLERMO y LOMBARDO E. *Sin disfraz. La murga vista de adentro*. Edic. del Tump. Montevideo.

- MAUVESIN, MARÍA. 2001. "Teatro de la presencia. Hacéres y decéres de Villa Cornú". *Cuadernos del Barrio. Córdoba*. (Consulta en la web) www.elvagonargentina.com.ar

2002. Feria de Platos. Trabajo Final Licenciatura en Teatro, cruce de lenguajes Murga, Teatro Callejero y Circo Criollo .

- ZARZAR CHARUR, CARLOS. La dinámica de los grupos de aprendizaje desde un enfoque operativo. (Apuntes a entregar con el compendio del curso)

BIBLIOGRAFÍA PARA LA ELABORACIÓN DEL PROYECTO MURGA-TEATRO:

- HALAC, G/ORDOÑEZ, JC. 2001. *Murga y Carnaval*, *Revista Teatro al Sur* nº 21. Buenos Aires.

- LAMOLLE, GUILLERMO y LOMBARDO E. *Sin disfraz. La murga vista de adentro*. Edic. del Tump. Montevideo.

- FREIRE, PAULO. *El Grito Manso*.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Análise e Crítica de Espectáculos**

Materia	Análise e Crítica de Espectáculos			
Código	V01M130V01203			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Dpto. Externo Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen López Silva, Inmaculada			
Profesorado	López Silva, Inmaculada Luna Selles, Carmen			
Correo-e	virginials@uvigo.es inmalopezsilva@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Coñecer e utilizar os conceptos, instrumentos e metodoloxías para a análise de espectáculos tanto desde unha perspectiva teórica como práctica. Coñecer e utilizar as ferramentas da crítica e as súas distintas correntes metodolóxicas. Realizar análises en profundidade de espectáculos e unha crítica dun espectáculo en calquera dos seus tipos e variedades. Situación a crítica de espectáculos dentro dos actuais debates culturais, teóricos e filosóficos.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer - Saber estar / ser
CE4	Capacidade para relacionar a creación dramática e escénica antiga, moderna e contemporánea con os aportes de outras disciplinas artísticas, con o pensamento filosófico ou con as teorías estéticas	- saber facer
CE5	Conocimiento y capacidad para el análisis crítico de textos dramáticos y espectáculos en función de los diferentes paradigmas existentes en el ámbito de la crítica de las artes y la cultura	- saber - saber facer
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber - saber facer
CT3	Capacidad para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacidade para relacionar a creación dramática e escénica antiga, moderna e contemporánea con os aportes de outras disciplinas artísticas, con o pensamento filosófico ou con as teorías estéticas.	CB3 CB4 CE4 CE5
Conocimiento y capacidad para el análisis crítico de textos dramáticos y espectáculos teatrales en función de los diferentes paradigmas existentes en el ámbito de la crítica de las artes y la cultura.	CE5 CE7
Capacidade para programar, redactar e defender un discurso crítico e propio do ámbito dos estudos dramáticos, escénicos e de pedagogía teatral	CT3

Contidos

Tema

1. Teatro, espectáculo, literatura, crítica, análise... Conceptos xerais ou peneira da materia.	1.1. Que é un espectáculo? 1.2. Unha breve perspectiva histórica: da teoría á crítica ou viceversa.
2. Crítica vs. Análise: unha aproximación inicial.	2.1. Crítica e xuízo de valor. 2.2. A análise como método científico e como ferramenta. 2.3. A utilidade dunha crítica analítica e dunha análise crítica.
3. A análise estrutural de espectáculos.	3.1. Unha incursión no problema (ou na solución) da ficción como categoría estruturante do espectáculo. 3.2. As categorías estruturais do espectáculo escénico: categorías do discurso e categorías da forma.
4. A análise escénico-estrutural do espectáculo.	4.1. A consideración da posta en escena e da particular relación comunicativa do espectáculo hic et nunc. 4.2. O signo no teatro. 4.3. O "questionnaire" do analista da posta en escena.
5. A crítica: concepto e funcións.	5.1. A función da crítica: do canon á mediación. 5.2. O crítico teatral como axente dentro dun sistema: intereses, desintereses, ideoloxías. 5.3. Tipoloxías da crítica. Crítica da crítica.
6. Os retos contemporáneos da crítica.	6.1. Do post-cultural á globalización. 6.2. O lugar das artes e o lugar do crítico.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	6	6	12
Debates	3	6	9
Outros	2	0	2
Actividades introdutorias	3	3	6
Estudo de casos/análise de situacións	1	25	26
Traballos e proxectos	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos temas por parte da profesora, indicando os seus puntos claves e os conceptos fundamentais a ir desenvolvendo sempre a partir do texto que servirá como eixo central da reflexión.
Debates	-Brain storming e reflexión crítica arredor do(s) texto(s) con preguntas clave guiadas pola docente. -Debate construtivo arredor dos textos e temas, e opinión.
Outros	Visualización de espectáculos cos que explicar os procesos prácticos de análise e crítica .
Actividades introdutorias	Breve exposición sobre os contidos a tratar nas sesións e presentación do texto a comentar.

Atención personalizada

Probas	Descrición
Estudo de casos/análise de situacións	Os/As estudantes deberán realizar unha análise e mais unha crítica dun espectáculo (máx. 15 páxs.). Deberán pactar previamente coa docente cal será ese espectáculo e o xénero escollido. Semanalmente, a docente proporcionará aos estudantes textos que serán empregados como punto de partida para o traballo en clase e atenderá as dúbidas surxidas nas sesións e no plantexamento dos traballos propostos.
Traballos e proxectos	Os/As estudantes deberán realizar unha análise e mais unha crítica dun espectáculo (máx. 15 páxs.). Deberán pactar previamente coa docente cal será ese espectáculo e o xénero escollido. Semanalmente, a docente proporcionará aos estudantes textos que serán empregados como punto de partida para o traballo en clase e atenderá as dúbidas surxidas nas sesións e no plantexamento dos traballos propostos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Debates	A docente proporcionará aos estudantes textos que serán empregados como punto de partida para o traballo en clase. As aportacións na aula sobre eses textos serán tidas en conta na cualificación final.	10	CB3 CB4

Estudo de casos/análise de situacións	Realizar unha análise e mais unha crítica dun espectáculo (máx. 15 páxs.). Deberán pactar previamente coa docente cal será ese espectáculo e o xénero escollido.	60	CB3 CB4 CE4 CE7
Traballos e proxectos	Entregarase un texto arredor dun dos ámbitos do temario que suscite especial interese e/ou debate en todo o grupo. Sobre el pedirase un comentario por escrito no que o estudante poida acreditar o seu dominio da reflexión teórica e crítica sobre a propia teoría (máx. 5 páxs.).	30	CE5 CT3

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Na primeira sesión entregarase un programa máis detallado no que se contemplen as lecturas das sesións, os espectáculos que se visualizarán e o programa de traballo para cada unha delas, axustado, tamén ao número de estudantes matriculados e perfil dos mesmos.

Se o alumno/a non se acolle a avaliación continua poderá presentarse tanto na primeira convocatoria (xuño); coma na segunda (xullo) facendo un traballo que deberá pactar coa profesora e que consistirá na realización dunha análise e crítica de varios espectáculos.

Bibliografía. Fontes de información

- ABUÍN, ANXO & ARAÚXO, NURIA (2003) "Um diálogo de surdos (ou quase): sobre a crítica teatral na Galiza" *Setepalcos* 4.
- ASENSI, MANUEL (1990) *Teoría literaria y deconstrucción*. Madrid: Arco.
- BERENQUER, ÁNGEL (1991) *Teoría y crítica del teatro*. Alcalá : Universidad de Alcalá
- BLOOM, HAROLD (1994) *The Western Canon*. New York: Papermac.
- BOURDIEU, PIERRE (1987) *Choses dites*. Paris: Les Éditions du Minuit.
- BOURDIEU, PIERRE (1999) *La distinción. Criterio y bases sociales del gusto*. Madrid: Taurus.
- DE MAN, PAUL (1990) *La resistencia a la teoría*. Madrid: Visor.
- DE MARINIS, MARCO (1984) "L'Esperienza dello spettatore: fondamenti per una semiotica della ricezione teatrale". *Documenti di Lavoro*. Urbino: Centro Internazionale di semiotica e linguistica.
- DERRIDA, JACQUES (1989) *La escritura y la diferencia*. Barcelona: Anthropos.
- DURING, SIMON E. (ed.) (1993) *The cultural studies reader*. New York: Routledge.
- EAGLETON, TERRY (1994) *The function of criticism*. London-New York: Verso
- ELIOT, THOMAS S. (1969) *Selected essays*. London: Faber & Faber.
- FISH, STNALEY (1981) *Is there a text in this class? The Authority of Interpretive Communities*. Cambridge, Massachusetts: Harvard Univ Press.
- FROW, JOHN (1995) *Cultural Studies and Cultural Value*. Oxford: Clarendon Press.
- FRYE, NORTHROP (1989) *El camino crítico. Ensayo sobre el contexto social de la crítica literaria*. Madrid: Taurus.
- GUILLORY, JOHN (1993) *Cultural Capital. The Problem of Literary Canon Formation*. Chicago & London: The University of Chicago Press.
- HERNADI, PAUL (ED.) (1981) *What is criticism?* Bloomington: Indiana University Press.
- IGLESIAS SANTOS, MONTSERRAT (1997) *La lógica del campo literario y el problema del canon*. Valencia: Episteme.
- KERMODE, FRANK (1987) *Forms of attention*. Chicago: The University of Chicago Press.
- LÓPEZ SILVA, INMACULADA (2004) *Teatro e canonización. A crítica teatral na prensa periódica galega (1990-2000)*.
- MIGNOLO, WALTER (1991) "Canons A(nd)Cross-Cultural Boundaries (Or Whose Canon Are We Talking About?)" *Poetics Today* 12:1.

MILLER, HILLIS J. (1987) *The ethics of reading*. New York: Columbia University Press.

NICOLL, ALLARDYCE (1962) *The theatre and dramatic theory*. Westport-Connecticut: Greenwood Publishers.

PAVIS, PATRICE (1996) *L'analyse des spectacles*. Paris: Nathan.

SAID, EDWARD W. (1983) *The world, the text and the critic*. Cambridge: Harvard University Press.

SHEFFY, RAKEFET (1990) "The concept of canonicity in polysystem theory". *Poetics Today* 11: 3.

UBERSFELD, ANNE (1989) *L'école du spectateur. Lire le theatre II*. Paris: Editions Sociales.

VIEITES, MANUEL F. (2001) "A crítica teatral en Galicia. O azar, a precariedade e a necesidade" *Revista Galega de Teatro* 28.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Principios e Ámbitos da Educación e Animación Teatral**

Materia	Principios e Ámbitos da Educación e Animación Teatral			
Código	V01M130V01204			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Soto Carballo, Jorge Genaro			
Profesorado	Soto Carballo, Jorge Genaro			
Correo-e	hesoto@uvigo.es			
Web	http://http://masterartesesescenicas.wordpress.com			
Descrición xeral	<p>A materia Principios e Ámbitos da Educación e Animación Teatral deséñase como unha proposta aberta e flexible que possibilite a intervención e o feeb-back continuo entre profsor e alumnos/as dentro dos estudos do Master en Artes Escénicas. Quere ter unha pretensión holística que faga posible a comprensión, o estudo e a utilización de ferramentas axeitadas para facilitar a achega ós fenómenos pedagóxicos e artísticos cunha ampla mirada, de maneira que o alumno/a saiba comprendelos e analízalos tendo en conta ós procesos educativos que lle dan forma poñendo en valor a mirada creativa, artística e social que o seu arredor se desenvolve. A animación teatral defínese como aquel conxunto de prácticas socioeducativas con persoas, grupos ou comunidades que, a través de metodoloxías dramáticas ou teatrais, xenera procesos de creación cultural e persegue o empoderamento (empowerment) dos participantes. Definimos esta materia como un punto de encontro interdisciplinar no que confluen o antropolóxico, o educativo e o artístico. Neste sentido a proposta que agora presentamos ven significar unha aposta polas metodoloxías baseadas no principio de actividade. Para iso é preciso coñecer, familiarizarse con algunhas das teorías e paradigmas educativos para implementar o desenvolvemento do binómio teoría-práctica e por extensión, dotar aos alumnos de competencias pedagóxicas que lles possibiliten un achegamento máis actualizado ao coñecemento do corpus da materia.</p>			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber facer - Saber estar / ser
CE1	Capacidad para diseñar y/o desenvolver y/o evaluar proyectos y líneas de investigación	- saber facer
CE3	Comprensión de la dimensión educativa y sociocultural de las artes escénicas	
CE8	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de la educación teatral y de la pedagogía teatral	- saber - saber facer
CE9	Conocimiento de recursos, técnicas y procedimientos propios de los procesos de intervención en educación y animación teatral.	
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber - saber facer - Saber estar / ser

CT2	Capacidad para desarrollar una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber
CT3	Capacidad para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber hacer
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber hacer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Conocimiento crítico de los aspectos fundamentales del hecho educativo y de los rasgos que definen a cada colectivo específico de usuarios de programas de formación y animación.	CB5 CE8 CE9 CT1 CT2 CT3
Conocimiento crítico del desarrollo del pensamiento pedagógico contemporáneo y de sus aportaciones a la educación y la animación teatral.	CE8 CT1 CT2 CT3
Conocimiento de los diferentes métodos de enseñanza y aplicación de los mismos a cada contexto educativo, de formación o de animación.	CB2 CE1 CT1 CT2 CT3 CT4
Capacidad para desarrollar líneas de investigación.	CB1 CB3 CE3 CT1 CT2 CT3
Dominio de los conceptos fundamentales de las disciplinas que conforman el campo de las ciencias de la educación y la animación sociocultural.	CB1 CB3 CE3 CT1 CT2 CT3
Comprensión de las posibilidades de la educación y la animación teatral en procesos de formación, desarrollo comunitario y fomento del ocio.	CB1 CB2 CE3 CT1 CT2 CT3

Contidos

Tema	
1. O concepto de educación para unha educación e animación teatral	1.1. A educación como fenómeno social e cultural 1.2 O educador: delimitación do ámbito propio de actualización. O educador: Uns certos dereitos sociais. Autonomía na acción. Compromiso deontolóxico. As funcións docentes. A personalidade do educador. Ámbito propio de actuación. Preparación específica. Compromiso de actualización
2. Os principios de educación.	2.1 O educando. O individuo como suxeto da acción. Motivación e necesidades educativas. O desenvolvemento cognitivo. O educando: O desenvolvemento social. O desenvolvemento moral. Os estilos de aprendizaxe. O autoconcepto como dimensión personal. 2.2 A animación e educación teatral e a creatividade 2.3. A estética na animación e educación teatral 2.4. O xogo
Tema 4. A educación non formal	4.1. Qué é a educación non formal. Concepto 4.2. Ámbitos da Educación non formal: A animación sociocultural. A intervención sociocomunitaria

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas autónomas a través de TIC	0	4	4
Sesión maxistral	15	30	45
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	15	20
Traballos e proxectos	0	6	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas autónomas a través de TIC	Resolución de aspectos educativos e de reflexión e investigación utilizando de forma autónoma as novas tecnoloxías
Sesión maxistral	Formulación de maneira expositiva das principais teorías, principios e ámbitos educativos en relación á educación e animación teatral
Resolución de problemas e/ou exercicios	Traballos de aula

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención personalizada ten por obxectivo facer o seguimento da evolución do alumno e apoiar o seu traballo dentro da asignatura. O profesor abordará aqueles aspectos que precisen de reforzo, asesoramente e guía para que o alumno acade os obxectivos marcados para esta materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos e proxectos	Trátase da realización dun traballo de investigación onde se teña en conta os intereses dos alumnos/as en relación ás temáticas co cumprimento dos obxectivos da materia. Ó principio do curso dábanse as indicacións oportunas sobre o desenvolvemento e realización do mesmo.	100	CB1 CB2 CB3 CB5 CE1 CE3 CE8 CE9 CT1 CT2 CT3 CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Bibliografía. Fontes de información

- BARKER, C. (2011). Xogos Teatrais. Unha perspectiva nova na educación teatral. Biblioteca do Teatro, Editorial Galaxia. Vigo
- BOLTON, G. (2009). A expresión dramática na educación. Argumentos para situar a expresión dramática no centro do curriculum, Editorial Galaxia. Vigo
- CAMPS, V. (1998). Creer en la educación. Barcelona: Península.
- CAÑAS, J. (1994). Didáctica de la expresión dramática. Una aproximación a la dinámica teatral en el aula, Barcelona. Octaedro Ediciones.

- CARIDE, J. A. y VIEITES, M. (Coords)(2006). De la educación social a la animación teatral, Gijón. Trea
- CARREÑO, M (edit.)(2000). Teorías e Instituciones contemporáneas de educación. Madrid, Síntesis Educación
- CARRERAS, Llorenç et al.(1997). Cómo educar en valores. Madrid: Narcea, 4º edición actualizada.
- COLOM, Antoni J. (coord.) (1998). Teorías e instituciones contemporáneas de la educación. Barcelona: Ariel.
- DELORS, J. (1996). La educación encierra un tesoro. Madrid: Santillana / UNESCO
- ESTEVE, J.M. (1987): El malestar docente. Laia, Barcelona.
- ESTEVE, José M. (2010). Educar, un compromiso con la memoria. Un libro para educar en libertad. Barcelona: Octaedro.
- FAURE, E. (1981). Aprender a ser. Madrid, Alianza Universidad
- LAFERRIÈRE, G y MOTOS, T. (2003). Términos de Teatro en la Educación y la Animación Sociocultural. Palabras para la acción, Ciudad Real. Naque Editora.
- MESTRE CHUST, V. (2007). La necesidad de la educación en Derechos Humanos. Barcelona: UOC.
- MORIN, E. (1999). Los siete saberes necesarios de la educación del futuro. Francia: Unesco.
- NEGRÍN FAJARDO, O (2003). Teorías e instituciones contemporáneas de educación. Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces, D.
- PENAC, D. (2008). Mal de escuela. Barcelona: Mondadori.
- POVEDA, L. (1995). Ser o no Ser. Reflexión antropológica para un programa de pedagogía teatral, Madrid. Narcea
- PUIG, J. Mª et al. (2007). Aprendizaje servicio: educar para la ciudadanía. Barcelona: Octaedro.
- SARRAMONA, J. (1989). Fundamentos de educación. Barcelona: CEAC.
- SARRAMONA, J. (2000). Teoría de la educación. Reflexión y normativa pedagógica: Ariel Educación, Barcelona.
- SOLER VILLALOBOS, Mª P. (coord.) (2008). De la educación emocional a la educación en valores. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.
- TEJERINA, I. (2004). Dramatización y Teatro Infantil, Madrid. Siglo XXI de España Editores.
- ÚCAR MARTINEZ, X. (1993). "La animación teatral: los procesos de evaluación de intervenciones socioculturales implementadas por medio de técnicas y elementos teatrales.", pp. 159-177. Teoría de la educación. Revista Interuniversitaria de Teoría de la Educación. Vol. V. Universidad de Salamanca.
- ÚCAR MARTÍNEZ, X (1999). "Teoría y práctica de la animación teatral como modalidad de educación no formal". Teoría de la Educación. Nº 11, págs. 217-255. Universidad de Salamanca.
- ÚCAR MARTÍNEZ, X. (2000). La evaluación de actividades y proyectos de animación teatral. RELIEVE, vol. 6, n. 1. Consultado en http://www.uv.es/RELIEVE/v6n1/RELIEVEv6n1_3.htm en 10/2/2015. ÚCAR, X. (1992). La animación sociocultural. Ceac. Barcelona.

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dimensión Terapéutica do Teatro**

Materia	Dimensión Terapéutica do Teatro			
Código	V01M130V01205			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición				
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Domínguez Alonso, José			
Profesorado	Domínguez Alonso, José			
Correo-e	jdalonso@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Baixo o construto “dimensión terapéutica do teatro” preténdese realizar unha actividade teórico-práctica con fins de desenvolvemento do potencial creativo dos individuos, do crecemento comunitario e social e tamén de intervencións socioterapéuticas. Destinada a persoas vinculadas ao manexo e condución de grupos humanos, outorgando a dimensión estética aos procesos de cambio humano e entender ao individuo como un todo harmónico. É importante lembrar que os erros e as frustracións producidas polo fracaso, son unha fonte de acerto e superación que conducen ao éxito.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber facer - Saber estar / ser
CE3	Comprensión de la dimensión educativa y sociocultural de las artes escénicas	- saber - saber facer
CE8	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de la educación teatral y de la pedagogía teatral	- saber - saber facer
CE9	Conocimiento de recursos, técnicas y procedimientos propios de los procesos de intervención en educación y animación teatral.	- saber
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber facer - Saber estar / ser
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
1.- Comprender o marco teórico e contextual que fundamenta o construto terapéutico do teatro para o desenvolvemento do individuo ao longo do ciclo vital.	CB1 CB5
2.- Identificar e emitir xuízos razoados sobre o uso do teatro como mellora da práctica profesional.	CB1 CE3
3.- Asesorar no deseño de plans e proxectos de intervención socioeducativa en contextos diversos a través do teatro.	CB1 CB5

4.- Desenvolver procesos de participación cidadán e acción comunitaria baseados nas propiedades terapéuticas do teatro.	CB2
5.- Elaborar e xestionar recursos para a acción terapéutica do teatro.	CB2
6.- Promover procesos de dinamización teatral.	CB5 CT1 CT4
7.- Capacidade para desenvolver unha visión propia no estudo e investigación dos aportes terapéuticos aos individuos do teatro.	CB5 CE8
8.- Coñecemento crítico dos aspectos fundamentais do feito educativo e dos aportes da psicoloxía evolutiva a súa comprensión e a consideración dos rasgos que definen a cada individuo.	CB1 CE9
9. Coñecemento e capacidade para deseñar, implementar e avaliar programas terapéuticos do teatro.	CB3

Contidos

Tema	
DIMENSIÓN TERAPÉUTICA DO TEATRO (I)	Presupostos teóricos, conceptos fundamentais da psicoloxía do desenvolvemento e teorías do desenvolvemento humano como facilitadores da dimensión terapéutica do teatro.
DIMENSIÓN TERAPÉUTICA DO TEATRO (II)	Funcións terapéuticas das emocións no ámbito teatral: concepto, funcións e clasificación das emocións.
DIMENSIÓN TERAPÉUTICA DO TEATRO (III)	Dramaterapia: aplicación terapéutica ao campo teatral. Concepto, elementos, teorías, procesos, metodoloxía e avaliación.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	0	15
Traballos tutelados	0	48	48
Presentacións/exposicións	4	8	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	A sesións maxistras constitúen o elemento máis importante de transmisión dos coñecementos sobre a disciplina. Por sesións maxistras cabe entender aquelas en que a docencia se focaliza na exposición dos contidos correspondentes aos distintos temas do programa do curso. O seu obxectivo é proporcionar coñecementos tanto conceptuais como procedimentais acerca dos distintos temas e é por iso que, en función da natureza destes, cumprirá presentar diferentes tipos de explicación (presentación de definicións, exposición de procedementos, desenvolvemento de técnicas de análise). Esta utilizarase puntualmente para clarificar os contidos que revistan maior dificultade técnico-metodolóxica para, a continuación, presentar situacións que exemplifiquen o contido do exposto. En xeral, para asegurar a comprensión e dominio da metodoloxía farase unha introdución a cada tema, con aclaración da terminoloxía e os conceptos máis importantes, achegando un apoio bibliográfico xeral e específico. De todas maneiras o tipo de sesión maxistral vai estar en función dos diferentes bloques do programa xa que algúns deles van esixir por parte do profesor a elaboración dun material máis esquemático. Como complemento, entregaranse unha serie de diagramas que resumen os conceptos fundamentais explicados en cada tema e realizaranse unha serie de exercicios prácticos, de forma intercalada, o que confire á exposición un carácter teórico-práctico que forza necesariamente ao alumno tanto á asimilación coma á participación e discusión. Desenvolverase en gran grupo.
Traballos tutelados	Os estudantes, de maneira individual, elaborarán un traballo de investigación sobre un tema específico da materia. Cumpren dous obxectivos básicos, por un lado constitúen un complemento esencial da materia e, por outro, serven de iniciación á práctica da investigación. No seu desenvolvemento podemos distinguir un nivel teórico, consistente na lectura e comentario da bibliografía sobre o tema, a partir do que os alumnos elaborarán o marco teórico e interpretarán os resultados obtidos, e un nivel práctico correspondente á recollida dos datos e aspectos con el relacionados. Ambos os dous niveis concréntanse na elaboración dun informe de investigación segundo as pautas, procesos e procedementos que se deben seguir ao realizar un traballo social. Este traballo será baixo a dirección e orientación do profesor.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes do informe de investigación realizado sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto...

Atención personalizada

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos tutelados	Realizaranse de maneira individual. Na valoración dos traballos tera en contase aspectos e criterios como o rigor científico con que foron desenvolvidas as fases da investigación e a capacidade do alumno para ser creativo e orixinal na forma de presentar, analizar e sintetizar os resultados e as reflexións que realiza sobre eles. Tamén se poderá optar a opción de probas tipo tests.	70	CB1 CB2 CB3 CB5
Presentacións/exposicións	Valorarase a presentación dos traballos e as exposicións dos exercicios/actividades solicitadas aos alumnos. Tamén se valorará a asistencia as clases presenciais.	30	CB3 CB5 CE3 CE8 CE9 CT1 CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Asistencia a clase

Bibliografía. Fontes de información

- Boal, A. (2009), Teatro del oprimido. Teoría y Práctica, , Barcelona: Alba
- Cormann, E. (2007), ¿Para qué sirve el teatro? , , Valencia: Universidad de Valencia
- Japiassu, R. (2012), Metodologia do ensino de teatro , 9ª edição, São Paulo: Papirus Editora
- Mariscal, Giménez-Dasi, Carriedo y Corral (2009), El desarrollo psicológico a lo largo de la vida, , Madrid: McGraw-Hill.
- Melo, M. C. (2005), A expressão dramática. À procura de percursos, , Lisboa: Livros Horizonte
- Pino Juste, M. R. (2001), Teatro y exclusión social, , Revista Galega de Teatro, 26, 13-20
- Stanislavski, K. (2009), El arte escénico, , Madrid: Siglo XXI
- Tejerina Lobo, I. (2005), La educación en valores y el teatro. Apuntes para una reflexión y propuesta de actividades (Edición digital), , Alicante: Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes
- Vazquez Lomelí, C.M. (2009), Pedagogía teatral. Una propuesta teóricometodológica crítica, , CALLE14 - Revista de Investigación in el campo del
- Zaragoza, G. (2006), Le personnage de théâtre, , París: Armand Colin

1.- Básicas:

CEA, M. A.(1996): *Metodología cuantitativa: Estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis Sociología.

GARCIA FERRANDO, M.; IBAÑEZ, J. & ALVIRA, F.(1992): *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza Universidad Textos.

- RODRIGUEZ, G., GIL, J. & GARCIA, E. (1996): Metodología de la investigación cualitativa. Málaga: Aljibe.
- ANDER - EGG, E.(1992): *Introducción a las técnicas de investigación social*. Madrid: Humanitas.
- BABIE, E.(1996): *Manual para la práctica de la investigación social*, Bilbao: Descleé de Brouwer.
- ANGUERA, M. T.(1983): *Manual de prácticas de observación*. Madrid: Trillas.
- ARNAU, J.(1979): *Psicología Experimental. Un enfoque metodológico*. México: Trillas.
- ARNAU, J.(1984): *Diseños experimentales en Psicología y Educación*, Vol. II. México: Trillas.
- BALAN, J. (1975): *Las historias de vida en ciencias sociales. Teoría y técnica*. Buenos Aires: Nueva Visión.
- BLANCHET, A.; GHIGLIONE, R.; MASSONNAT, J. & TROGNON, A.(1989): *Técnicas de investigación en ciencias sociales*, Madrid: Narcea.
- BRIONES, G. (1982): *Métodos y técnicas de investigación para las Ciencias Sociales*. México: Trillas.
- DAVIS, J. A.(1975): *Análisis elemental de encuestas*. México: Trillas.
- DELGADO, A. R. & PRIETO, G.(1997): *Introducción a los métodos de investigación de DELGADO, J. M. & GUTIERREZ, J. (Coords.)*(1994): *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en Ciencias Sociales*. Madrid: Síntesis.
- GARDNER, G.(1981): *Encuestas sociales*. México: Interamericana.
- GRAWITZ, M.(1975): *Métodos y técnicas de las Ciencias Sociales*. Barcelona: Hispano Europea (2 Vols.).
- HERNANDEZ, R; FERNANDEZ, C. & BATISTA, P. (2002): *Metodología de la investigación*. México: McGrawHill.
- KISH, L.(1972): *Muestreo de encuestas*. México: Trillas.
- LOPEZ PEREZ, J.(1981): Los cuestionarios. En J. F. MORALES (Coord.): *Metodología y Teoría de MACRAE, S.(1995): Modelos y métodos para las ciencias del comportamiento*, Barcelona: Ariel.
- MAYNTZ, R.(1975): *Introducción a los métodos de MORGAN, H. H. & COGGER, J. W.(1977): Manual del entrevistador*. Madrid: TEA.
- PADUA, J.(1979): *Técnicas de investigación social aplicadas a las ciencias sociales*. México: Fondo de Cultura Económica.
- PASCUAL LLOBELL, J.; GARCIA PEREZ, J. F. & FRIAS NAVARRO, M. D. (1996): *El diseño y la investigación experimental en Psicología*. Valencia: C.S.V.
- RYAN, A.(1973): *Metodología de las Ciencias Sociales*. Madrid: Euroamérica.
- SELLTIZ, C.(1981): *Métodos de investigación en las relaciones sociales*. Madrid: Rialp.
- SJOBERG, G. & NETT, R.(1980): *Metodología de la investigación social*. México: Trillas.

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS**Diseño e Avaliación de Programas de Animación e Educación Teatral**

Materia	Deseño e Avaliación de Programas de Animación e Educación Teatral			
Código	V01M130V01206			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición				
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Dapia Conde, María Dolores			
Profesorado	Dapia Conde, María Dolores			
Correo-e	ddapia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código		Tipoloxía
CE1	Capacidade para deseñar y/o desenvolver y/o avaliar proxectos y líneas de investigación	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE3	Comprensión de la dimensión educativa y sociocultural de las artes escénicas	- saber
CE6	Conocimiento de las líneas de investigación más importantes en el campo de las artes escénicas y la educación y la animación teatral, con el fin de capacitar al desarrollo de una línea de investigación propia	- saber
CE9	Conocimiento de recursos, técnicas y procedimientos propios de los procesos de intervención en educación y animación teatral.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT1	Capacidade para traballar en grupo con persoas procedentes de outras titulacións	- saber facer - Saber estar / ser
CT3	Capacidade para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Habilidade para deseñar iniciativas e/ou programas de educación e animación teatral.	CE1 CE3 CE9 CT3
Ser capaz de plantexar e desenvolver liñas de investigación propias do ámbito da animación teatral	CE1 CE6 CT1 CT3

Contidos

Tema	
1. Cara a unha definición de animación sociocultural	Conceptos próximos. Definición de Animación Sociocultural
2. Animación sociocultural versus animación teatral	Aproximación á animación teatral. Da animación sociocultural á animación teatral. Diferenciación animación teatral e teatro

3. Deseño e avaliación de programas de animación

A planificación dos procesos socioculturais. Propostas metodolóxicas. Análise da realidade. Momentos e técnicas. Obxectivos. Concepto, formulación e tipos. A organización de recursos. Orzamentos e sistemas de financiamento. A avaliación. Enfoques, modelos e tipos.

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	12	0	12
Traballos de aula	1	15	16
Traballos tutelados	1	44	45
Actividades introdutorias	1	1	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte da profesora dos temas da materia. Presentación de materiais básicos.
Traballos de aula	Formulación, análise, resolución e debate de actividades relacionadas coa temática da materia.
Traballos tutelados	Individualmente, pídese o deseño dun proxecto de animación teatral, que implica a aplicación do aprendido.
Actividades introdutorias	Avaliación de coñecementos previos. Presentación xeral da materia e a súa organización. Orientación do traballo tutelado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Sesión maxistral. Tralas exposicións dos contidos fundamentais da materia, darase resposta ás dúbidas xurdidas e/ou aclaracións de forma individualizada ou en pequenos grupos. Traballos de aula: Orientacións específicas a cada estudante para o desenvolvemento das diferentes actividades de aula. Traballos tutelados: Atención personalizada en relación á elaboración dos distintos apartados do proxecto de animación teatral.
Traballos de aula	Sesión maxistral. Tralas exposicións dos contidos fundamentais da materia, darase resposta ás dúbidas xurdidas e/ou aclaracións de forma individualizada ou en pequenos grupos. Traballos de aula: Orientacións específicas a cada estudante para o desenvolvemento das diferentes actividades de aula. Traballos tutelados: Atención personalizada en relación á elaboración dos distintos apartados do proxecto de animación teatral.
Traballos tutelados	Sesión maxistral. Tralas exposicións dos contidos fundamentais da materia, darase resposta ás dúbidas xurdidas e/ou aclaracións de forma individualizada ou en pequenos grupos. Traballos de aula: Orientacións específicas a cada estudante para o desenvolvemento das diferentes actividades de aula. Traballos tutelados: Atención personalizada en relación á elaboración dos distintos apartados do proxecto de animación teatral.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos de aula	-Participación e seguimento das clases presenciais. - Realización das actividades propostas.	40	CT1
Traballos tutelados	-Obligatorio para todos os alumnos/as.	60	CE1 CE3 CE6 CE9 CT3

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Segunda convocatoria: En caso de superar algunha das partes da materia conservábase a cualificación no mesmo curso académico. Debendo superar unicamente as probas nas que non se obtivese unha cualificación mínima.

Os estudantes non asistentes cubrirán as actividades de aula por outras complementarias, tendo a mesma consideración na cualificación final.

Esta guía docente explicita as liñas de actuación que se van a seguir co alumnado da materia, entendida con certa

flexibilidade; xa que logo, pode estar suxeita a algúns reaxustes puntuais.

Bibliografía. Fontes de información

- ANDER-EGG, E. (1989): *La animación y los animadores*. Narcea. Madrid.
- AYUSO CARRASCO, I. (Coord.) (2002). *Animación sociocultural. Intervención multidisciplinar*. Formación Alcalá: Jaén.
- CARIDE, J.A. (Coord) (2000). *Educación social y políticas culturales*. Santiago. Tórculo/USC.
- CEMBRANOS, F.; HERNÁNDEZ, D. e BUSTELO, M. (1994). *La animación sociocultural: Una propuesta metodológica*. Popular: Madrid
- ESCUADERO, J. (2004). *Análisis de la realidad local. Técnicas y métodos de investigación desde la animación sociocultural*. Madrid: Narcea.
- FROUFE, S. (1995): La evaluación de proyectos de animación sociocultural. *Educadores*, (37), 175-176, pp. 207-234.
- FROUFE, S. e GONZALEZ, M. (1995): *Para comprender la animación sociocultural*. Amaru Eds. Salamanca.
- FROUFE, S. e SÁNCHEZ, M.A. (1993): *La praxis de FROUFE, S. e SANCHEZ, M.A. (1994): Construir la animación sociocultural*. Amaru Eds. Salamanca.
- GUTIERREZ RUEDA, A. (2001). *Métodos para la animación sociocultural*. CCS. Madrid.
- LLENA, A.; PARCERISA, A. e UCAR, X. (2009): *10 ideas clave. La acción comunitaria*. Grao. Barcelona.
- MARTIN, M.T. (coord.). (2000). *Economía social y animación sociocultural*. Sanz y Torres. Madrid.
- MARTIN, M. e SORIANO, M.A. (2006). *Teoría y práctica de la animación sociocultural*. SDG Elle Ediciones: Granada.
- PEREZ SERRANO, G. (1993): *Elaboración de proyectos sociales. Casos prácticos*. Narcea. Madrid.
- PEREZ SERRANO, G. e PEREZ DE GUZMAN PUYA, M.V. (2005). *Qué es la animación. Epistemología y valores*. Madrid: Narcea.
- QUINTANA, J.M. (Coord.) (1992): *Fundamentos de Animación sociocultural*. Narcea. Madrid. (3ª ed.).
- SARRATE, M.L. (coord.) (2002). *Programas de animación sociocultural*. UNED. Madrid.
- TRILLA, J. (1993): *Otras educaciones*. Anthropos. Barcelona.
- ROSELLÓ, D. (2004). *Diseño y evaluación de proyectos culturales*. Ariel: Barcelona.
- ÚCAR, X. (1992) El teatro en la animación sociocultural. Técnicas de intervención . Ed. Diagrama. Madrid.
- UCAR, X. e LLENA, A. (2006). *Miradas y diálogos en torno a la acción comunitaria*. Barcelona: Graó.
- VARIOS (1996): *Para comprender la animación sociocultural*. Libropolis.
- VENTOSA, V.J. (1994): *Guía de recursos para la animación*. CCS. Madrid.
- VENTOSA, V.J. (2001). *Desarrollo y evaluación de proyectos socioculturales*. Madrid: CCS.
- VIEITES, M. (Coord) (2000). *Animación teatral. Teorías, experiencias, materiais*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Expresión Corporal e Danza**

Materia	Expresión Corporal e Danza			
Código	V01M130V01207			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Gutierrez Sánchez, Águeda			
Profesorado	Gutierrez Sánchez, Águeda			
Correo-e	agyra@uvigo.es			
Web	http://http://gies10.webs.uvigo.es			
Descrición xeral	(*)Las artes escénicas nos permitirán expresar de forma creativa a través del cuerpo emociones, conocimientos y energía mediante herramientas que permiten trabajar la plasticidad de la expresión corporal. La Danza igualmente también juega un papel primordial en todo este proceso. Se abordarán aspectos de la Expresión Corporal y la Danza desde la investigación en relación a considerarlas actualmente como terapias alternativas por los beneficios que aportan en la salud en los ámbitos cognitivo, emocional y somático.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer
CE3	Comprensión de la dimensión educativa y sociocultural de las artes escénicas	- saber
CE4	Capacidad para relacionar la creación dramática y escénica antigua, moderna y contemporánea con los aportes de otras disciplinas artísticas, con el pensamiento filosófico o con la teorías estéticas	- saber - saber facer
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber - saber facer
CE9	Conocimiento de recursos, técnicas y procedimientos propios de los procesos de intervención en educación y animación teatral.	- saber
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber facer - Saber estar / ser
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
2. Entender a expresión corporal e a danza como vehículo de comunicación interpersonal.	CE3 CE9 CT1
1. Coñecer os fundamentos básicos que caracterizan a expresión corporal e a danza en relación aos contidos científicos relacionados coa técnica e o ensino. saber	CB2 CB4 CE7 CE9
3. Analizar, organizar, seleccionar e clasificar a información recollida no ámbito da expresión corporal e a danza.	CB2 CB4 CE4 CT4

4. Apreciar, manexar e combinar as diferentes técnicas de investigación en relación ás actividades de expresión corporal e da danza.	CB4 CE9
5. Planificar, redactar e expor un traballo de investigación orientado ao ámbito da expresión corporal e da danza.	CB4 CE9 CT1
6. Conseguir capacidade crítica e autocrítica para un desenvolvemento de traballo nun equipo interdisciplinar dominando e asumindo as responsabilidades propias do seu traballo.	CB4 CT1
7. Favorecer o traballo cooperativo adquirindo condutas de respecto e de axuda e mantendo unha actitude de autocrítica aberta á innovación.	CB2 CB4 CE9 CT1
8. Xerar inquietude e motivación cara á profundización no estudo da expresión corporal e da danza.	CB2

Contidos

Tema	
1. Introducción á fundamentación teórica da expresión corporal e a danza	1.1. Terminoloxía da expresión corporal e a súa aplicación didáctica. 1.2. Os ámbitos da expresión corporal e a danza. 1.3. Finalidades da expresión corporal.
2. Ritmo e Musicalidad	2.1. Ritmos internos e Ritmos externos 2.2. Investigación do ritmo en o propio corpo. 2.3. Adaptación do movemento corporal a os ritmos musicales.
3. Posibilidades do corpo como vehículo de expresión	3.1. Esquema corporal, espacial e temporal 3.2. El linguaxe corporal
4. Aproximación a la Danza como manifestación corporal expresiva	4.1. A Danza en la expresión corporal
5. A relaxación	5.1. A respiración 5.2. A masaxe
6. Métodos de investigación aplicados ao estudo da danza e a expresión corporal	6.1. Revisión bibliográfica

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	30	45
Traballos tutelados	0	10	10
Presentacións/exposicións	0	10	10
Traballos e proxectos	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Nas sesións maxistras realizarase a explicación teórica por parte da profesora dos conceptos básicos do tema, aclarándose as posibles dúbidas. O alumnado disporá dun texto basee cos principais conceptos que facilitarán o seguimento das explicacións. Tamén levarán a cabo aplicacións prácticas para reforzar para *vivenciar e reforzar aspectos teóricos da materia.
Traballos tutelados	Realización dun traballo tendo en conta os contidos tratados na sesión maxistral, o cal podería ter un carácter de revisión documental
Presentacións/exposicións	Tutorización de traballos persoalmente e á través da plataforma informática

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	
Traballos tutelados	

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Sesión maxistral	Exame dos contidos tratados en clase. Proporanse un número de preguntas, tanto de resposta curta como de resposta longa e de desenvolvemento.	50	CB2 CB4 CE3
Presentacións/exposicións	Dos contidos traballados na sesión maxistral, o alumno/a desenvolverá un apartado específico proposto pola profesora, o cal terá que presentar e expor.	20	CB4 CE4 CE7 CE9 CT1 CT4
Traballos tutelados	Realización dun proxecto/revisión tendo en conta os contidos explicados nas sesións maxistrais.	30	CB4 CT1

Outros comentarios e avaliación de Xullo

A avaliación tentará recoller e valorar todos aqueles aspectos relacionados co alumnado respecto ao campo conceptual, procedimental, actitudinal e relacional. Está deseñada en función das seguintes características: formativa, continua, integral e final. Por tanto, afecta a todo o proceso de ensino-aprendizaxe.

A CUALIFICACIÓN FINAL da materia resultará da integración das distintas notas das actividades propostas. Deberán ter superadas todas as partes para obter unha cualificación positiva. Os alumnos/as que non realicen todas as actividades de avaliación obterán a cualificación final de suspenso, aínda que algunhas actividades estean aprobadas. Se o alumno/a realiza só algunhas das actividades do curso terán a cualificación de suspenso.

Cando o alumno necesite de máis dunha convocatoria para superar a materia, gardaranse notas parciais durante a segunda convocatoria; é dicir, na convocatoria extraordinaria de xullo manteranse aquelas notas parciais que o alumnado teña superadas, e só se presentarán a aquelas que non superaron.

A revisión farase no despacho da profesora.

Bibliografía. Fontes de información

Angoloti, C. (1990). *Cómics, títeres y teatro de sombras. Tres formas plásticas de contar historias*. Madrid: Ediciones de la Torre.

Armada, J.M., González, I., Montávez, M. (2013). La expresión corporal: un proyecto para la inclusión. *Retos. Nuevas tendencias en Educación Física, Deporte y Recreación*, no 24, pp. 107-112

Bernard, Michael (1985). *El cuerpo*. Barcelona: Paidós.

Canales, Inma (2006). *Consecuencias pedagógicas de la mirada y el tacto en la expresión corporal*. Universitat de Lleida. Lleida.

Castañer, M. y Camerino, O. (2001). *La educación física en la enseñanza primaria*. Inde: Barcelona.

García Ruso H.Mª (2003). *La danza en la escuela*. Ed. Inde: Barcelona.

Jara, J. (2000). *El clown: un navegante de las emociones*. Sevilla: Proexdra.

Learreta, B., Ruano, K., y Sierra, M.A. (2006). *Didáctica de la expresión corporal*. Talleres monográficos. Barcelona: Inde.

Motos, T. (1983). *Iniciación a la Expresión Corporal*. Barcelona: Humanitas.

Ortiz, M. M. (2000). *Comunicación y lenguaje corporal*. Granada: Proyecto Sur de Ediciones.

Roberts, P. (1990). *Mimo. El arte de silencio*. Donostia: Tarttalo.?

Schinca, M. (2002). *Expresión corporal. Técnica y expresión del movimiento*. Barcelona: Cisspraxis.

Vío, K. (1996). *Explorando el match de improvisación*. Ciudad Real: Ñaque.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Interpretación e Dirección de Escena**

Materia	Interpretación e Dirección de Escena			
Código	V01M130V01208			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Galego Outros			
Departamento	Dpto. Externo Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen de Faria Alves Pires Antunes, Carla Maria			
Profesorado	de Faria Alves Pires Antunes, Carla Maria Luna Selles, Carmen			
Correo-e	cmfapa@ie.uminho.pt virginials@uvigo.es			
Web	http://http://masterartesesceanicas.wordpress.com/			
Descrición xeral	<p>Objetivos da materia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Desenvolvemento do potencial técnico e creativo individual, numa trajetória que possibilite a prática e o domínio de técnicas de interpretação inseridas em diferentes perspectivas de encenação; - Incentivo à pesquisa e à investigação como contributo para que o indivíduo seja capaz de formular, transformar e refletir sobre a sua prática, construindo ativamente o seu conhecimento e competências necessárias à criação; - Explorar a improvisação como uma metodologia de criação e uma técnica de escrita da cena, na qual o ator que improvisa é ele próprio o dramaturgo e autor da cena improvisada e portanto co-autor do espectáculo; - Promover a pesquisa e a selecção de material adequado para a construção de personagens, cenas e projetos teatrais. 			

Competencias

Código	Tipoloxía
CE1	Capacidad para diseñar y/o desarrollar y/o evaluar proyectos y líneas de investigación
CE3	Comprensión de la dimensión educativa y sociocultural de las artes escénicas
CE5	Conocimiento y capacidad para el análisis crítico de textos dramáticos y espectáculos en función de los diferentes paradigmas existentes en el ámbito de la crítica de las artes y la cultura
CT2	Capacidad para desarrollar una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Convocar e implementar a investigación teórico-práctica, as técnicas, os métodos e os exercicios producidos e explorados no ámbito do proceso de formación.	CE3 CT2
Mobilizar e explorar a diversidade de fontes de pesquisa na construção de personagens e cenas teatrais.	CE5
Delinear projetos performativos teatrais.	CE1 CT2

Contidos

Tema	
Exercicios:	-de expressão corporal e vocal. -de dicção, articulação e sustentação vocal, para a ampliação de competências comunicativas.
A improvisação como ponto de partida para a criação cénica:	- Pontos de vista na improvisação. - A improvisação como motor de criação do texto dramático. - Textos escritos a partir da cena.

A perspetiva do diretor de cena: -A encenação como processo de leitura e reescrita do texto dramático.
- O texto de autor e a sua decomposição para a criação.

A construção da personagem.

Laboratórios.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	15	17
Traballos de aula	23	15	38
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	15	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación do seminario e os seus obxectivos Conceptos básicos da Interpretación e Dirección de Escena.
Traballos de aula	- Performance dramática grupal. - Propostas dunha unidade curricular.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Atenderase de forma individual aos problemas e dificultades para levar a cabo o traballo proposto.
Probos	Descrición
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Atenderase de forma individual aos problemas e dificultades para levar a cabo o traballo proposto.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos de aula	Grupal: Avaliación de desempeño na performance dramática grupal.	50	
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Individual: Centrada na adquisición e prestación individual, considerando a assiduidade, a participación e o envolvimento do alumno nas propostas da unidade curricular.	50	

Outros comentarios e avaliación de Xullo

A Avaliación formativa e continúa centra-se fundamentalmente em duas dimensões do processo de aprendizagem: a dimensão grupal e a individual.

Grupal: Avaliación de desempeño na performance dramática grupal - 50%

Individual: Centrada na adquisición e prestación individual, considerando a assiduidade, a participación e o envolvimento do alumno nas propostas da unidade curricular - 50%

A natureza performativa da unidade curricular, a forma continuada e construída desse processo e a modalidade de traballo de projeto eleitas, excluem a modalidade clásica, de exame final. Os elementos de avaliación considerados são fundamentalmente momentos de concretización de todo o proceso desenvolvido.

Os estudantes traballadores poden negociar com o docente outras formas, ou formas adicionais de avaliación.

Bibliografía. Fontes de información

ELAM, K. (2001). *The Semiotics of Theatre and Drama*. London, Routledge.

PAVIS. P. (1983). Production et réception au théâtre : la concrétisation du texte dramatique et spectaculaire, in *Revue des Sciences humaines*, Tome LX, n.º 189, JanCf.-Mars.

BROOK, P (2011) "O Espaço vazio" Lisboa, Orfeu Negro, 2ª edição.

JOHNSTONE, Keith (2008, 5ª ed.). *Improvisacion y el Teatro*. Santiago do Chile: Cuatro Vientos Editorial.

SAWYER, Keith (2000a) 'Improvisation and the creative process: Dewey, Collingwood, and the aesthetics of spontaneity'. *Journal of Aesthetics and ArtCriticism* 58/2: 149-161.

SCHECHNER, R. (2003). *Performance Theory*. SCHECHNER, R. (2006). *Performance studies: an introduction*. WATSON, Ian... [et al.] (2000). *Hacia un tercer teatro: Eugenio Barba y el Odin Teatret*. Ciudad Real: Naque.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Espectáculos Musicais**

Materia	Espectáculos Musicais			
Código	V01M130V01210			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Becerra Suárez, María del Carmen Costa Vázquez, Luís			
Profesorado	Becerra Suárez, María del Carmen Costa Vázquez, Luís			
Correo-e	cbecerra@uvigo.es luiscosta@uvigo.es			
Web	http://www.javierjurado.com			
Descrición xeral	Visión panorámica dos campos de investigación en música, con especial atención aos espectáculos musicais (ópera, zarzuela, danza, revista, musical...).			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CE2	Conocimiento del hecho escénico en una perspectiva histórica y sistémica y de las características que singularizan cada época, movimiento y estilo	- saber
CE3	Comprensión de la dimensión educativa y sociocultural de las artes escénicas	- saber - saber facer
CE4	Capacidad para relacionar la creación dramática y escénica antigua, moderna y contemporánea con los aportes de otras disciplinas artísticas, con el pensamiento filosófico o con la teorías estéticas	- saber - saber facer
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber - saber facer
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber facer - Saber estar / ser
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecemento crítico dos xéneros e estilos dramático-musicais que se teñen configurado tanto na tradición literaria occidental como na historia da música.	CB1 CB2 CE2 CE3 CE4 CE7
Coñecemento de diferentes metodoloxías de investigación.	CB2 CE4 CE7

Contidos	
Tema	
Tema 1: Campos de investigación en música.	a) Musicoloxía histórica: Organoloxía (construcción, execución, historia dos instrumentos da música culta occidental e doutras culturas), iconografía, praxis interpretativa, notación (evolución, tabulaturas, linguaxes contemporáneos...), biografía, composición, terminoloxía, estilística, metodoloxía da investigación musicolóxica e etnomusicolóxica (fontes, técnicas, ámbitos, traballo de campo...) b) Musicoloxía sistemática: acústica musical, fisioloxía (da voz e oído), fisioloxía da interpretación instrumental, psicoloxía da audición, psicoloxía da música, socioloxía, filosofía, estética, etnomusicoloxía. c) Musicoloxía aplicada: teoría musical, organoloxía, crítica musical, historia dos soportes... d) Novos campos da musicoloxía: problemas de xénero, músicas populares urbanas, teoría da recepción, estudio del canon. e) Pedagogía: aplicación estudos en niveis educativos, pedagogía do instrumento, historia da enseñanza.
Tema 2: Enfoques multidisciplinares da investigación musical.	Intermediacións.
Tema 3: Música e artes escénicas.	a) Propostas de liñas de investigación. b) Exemplificación de caso: a zarzuela galega como manifestación cultural multidisciplinar na conformación do nacionalismo galego.
Tema 4: Investigación en danza.	Campos da investigación en música e danza: bailes populares, danza histórica e de salón, recollida e traballo de campo, aspectos pedagóxicos das danzas do mundo.

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	0	15	15
Sesión maxistral	15	0	15
Informes/memorias de prácticas	0	30	30
Observación sistemática	0	15	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballos tutelados	Realizárase un traballo relacionado cunha proposta sobre espectáculos musicais para desenvolver como investigación. Partirase dunha obra concreta, coordinada con profesor, para que o traballo sexa o máis real posible.
Sesión maxistral	Basearase nas explicacións dos puntos a tratar nos contidos e o seu desenvolvemento polo profesor. As sesións serán logo subidas ao FAITIC,

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Horarios de titorías e comunicación continua pola web, empregando tanto o Faitic como o correo electrónico e as redes sociais (grupo no facebook).

Avaliación	
	Descrición
	Cualificación Competencias Avaliadas

Informes/memorias de prácticas	O alumnado deberá entregar un proxecto no que se inclúa unha visión relacionada coa música en todos os seus apartados. Valorarase a relación co traballo tutelado.	70	CB1 CB2 CE2 CE3 CE4 CE7 CT1 CT4
Observación sistemática	Dado que o máster admite a opción semipresencial, a observación do alumnado presencial aportará un 15% de la nota contando, tamén, a comunicación virtual ao alumnado presencial e semipresencial.	30	CB1 CB2 CE2 CE3 CE4 CE7 CT1 CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O alumnado presencial que non asista ao tres sesións obrigatorias ou o semipresencial á primeira obrigatoria deberá facer un exame final da materia sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas nas guía docente e/ou a plataforma FAITIC. A data deste exame tanto para a primeira convocatoria como para a segunda (Xullo) efectuarase nas datas sinaladas para exames pola FFT. O alumnado que se atope nesta situación deberá porse en contacto co profesorado da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Jurado, Javier, A lenda de Montelongo: a zarzuela galega como manifestación cultural multidisciplinar na conformación do nacionalismo galego, 1ª, <http://ruc.udc.es/dspace/handle/2183/7348>

Tato Fontaña, L., O teatro galego e os coros populares (1915-1931), 1ª, <http://hdl.handle.net/2183/1075>

Casares Rodicio, E. (coord.), Diccionario de la Zarzuela. España e Hispanoamérica, 1ª, ICCMU

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

O Teatro e a Música na Educación/V01M130V01110

DATOS IDENTIFICATIVOS**Xestión e Producción Escénica**

Materia	Xestión e Producción Escénica			
Código	V01M130V01211			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Luna Selles, Carmen Sánchez Vázquez, Clara			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web	http://http://masterartescenicass.wordpress.com/			
Descrición xeral	(*)gestión horizontal de procesos y proyectos de artes escénicas			

Competencias

Código		Tipoloxía
CE1	Capacidad para diseñar y/o desarrollar y/o evaluar proyectos y líneas de investigación	
CE9	Conocimiento de recursos, técnicas y procedimientos propios de los procesos de intervención en educación y animación teatral.	
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
(*)Capacidad para desarrollar una línea de investigación propia atendiendo a las necesidades del entorno.	CE1
(*)Conocimiento de aspectos básicos de economía de la cultura y de gestión teatral y de las artes escénicas.	CE9
(*)Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	CT4

Contidos

Tema	
TEMA 1. A XESTIÓN DAS ARTES ESCÉNICAS.	<ul style="list-style-type: none"> - Qué é a xestión cultural. - Relación coa produción escénica. - A produción escénica.
TEMA 2. INTRODUCCIÓN A PRODUCCIÓN DE ESPECTÁCULOS.	<ul style="list-style-type: none"> - Fases da produción. - Estructuras de produción. - Os espazos. - Modelos de programación.
TEMA 3. ELEMENTOS CLAVE DA PRODUCCIÓN.	<ul style="list-style-type: none"> - Recursos Humanos. Equipo de Producción. - Recursos Técnicos. Ficha Técnica. - Recursos Económicos. O orzamento.
TEMA 4. FONTES DE FINANCIAMENTO.	<ul style="list-style-type: none"> - Sector público. - Sector privado. - Patrocinio. - Crowdfunding.
TEMA 5. DIFUSIÓN E PROMOCIÓN DUN PROXECTO.	<ul style="list-style-type: none"> - O marketing cultural. - A importancia da difusión. O plan de comunicación. - Tipos de públicos e espectadores.

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	6	36	42
Sesión maxistral	9	9	18
Informes/memorias de prácticas	0	15	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballos de aula	Exercicios prácticos para o desenvolvemento dun proxecto de xestión por grupos. A partir do Tema 2, ao finalizar cada sesión maxistral poremos en práctica os coñecementos adquiridos mediante a realización dunha serie de exercicios prácticos, en grupo, encamiñados a deseñar un proxecto cultural. No segundo exercicio (Tema 2), deberemos ademais de realizar os exercicios relativos ao tema que nos ocupa, sentar non de xeito pormenorizado, as bases contextuais do proxecto, para así poder comezar a traballar nel. Posteriormente profundizaremos na súa redacción e estudo. Durante as sesións prácticas da asignatura poderemos traballar nalgún dos dous casos aportados pola profesora ou nun proxecto/idea persoal.
Sesión maxistral	Explicación dos contidos do temario, das diferentes partes que conforman un proxecto e deseño e programación deste.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Atenderase aos problemas individuais e en grupo para a realización da práctica.
Traballos de aula	Atenderase aos problemas individuais e en grupo para a realización da práctica.
Probas	
Informes/memorias de prácticas	Descrición
Informes/memorias de prácticas	Atenderase aos problemas individuais e en grupo para a realización da práctica.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Sesión maxistral	Asistencia e actitude participativa.	10	
Traballos de aula	A avaliación será a realización de exercicios grupais na aula. O alumnado semipresencial entregará as propostas por escrito.	60	
Informes/memorias de prácticas	Informe dos exercicios	30	

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O alumnado presencial que non asista ao tres sesións obrigatorias ou o semipresencial á primeira obrigatoria deberá facer un exame final da materia sobre o temario, bibliografía e lecturas proporcionadas nas guía docente e/ou a plataforma FAITIC. A data deste exame tanto para a primeira convocatoria como para a segunda (Xullo) efectuarase nas datas sinaladas para exames pola FFT. O alumnado que se atope nesta situación deberá porse en contacto co profesorado da materia.

Bibliografía. Fontes de información

A bibliografía e material complementario de información e traballo se facilitará en FAITIC.

MATERIAIS DE USO

- Modelo de orzamento dun proxecto escénico.
- Modelo de contrato dunha compañía.
- Ficha técnica dunha produción dunha compañía e dun espazo escénico.
- Folla de ruta dunha compañía en xira.

- Plan de patrocinio.
- Recursos Audiovisuais.
- Vídeo crowdfunding (Verkami).
- Debate: patrocinio público ou privado da cultura

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**O Taller de Teatro e os Recursos na Creación Teatral**

Materia	O Taller de Teatro e os Recursos na Creación Teatral			
Código	V01M130V01212			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición				
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Vieites García García, Manuel F.			
Profesorado	Vieites García García, Manuel F.			
Correo-e	mvieites@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Este módulo ten como finalidade mostrar os diferentes medios, recursos e metodoloxías que se poden utilizar nos procesos de educación e animación teatral que se vinculen co desenvolvemento de traballos escénicos. A presentación ten unha orientación práctica e teórica.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CE3	Comprensión de la dimensión educativa y sociocultural de las artes escénicas	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE4	Capacidad para relacionar la creación dramática y escénica antigua, moderna y contemporánea con los aportes de otras disciplinas artísticas, con el pensamiento filosófico o con la teorías estéticas	- saber facer
CE5	Conocimiento y capacidad para el análisis crítico de textos dramáticos y espectáculos en función de los diferentes paradigmas existentes en el ámbito de la crítica de las artes y la cultura	- saber - saber facer
CE9	Conocimiento de recursos, técnicas y procedimientos propios de los procesos de intervención en educación y animación teatral.	- saber
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer e aplicar técnicas, ferramentas e estratexias no deseño de proxectos de creación escénica en función de tempos, espazos e usuarios específicos	CB1 CE3 CE5 CE9 CT1 CT4
Desenvolver proxectos de intervención socioeducativa e sociocultural utilizando o obradoiro de teatro como recurso	CB1 CE3 CE4
Desenvolver competencias vinculadas coa investigación no eido da dimensión educativa e sociocultural da creación e a difusión escénica	CB1 CE3 CE9 CT1 CT4

Contidos

Tema	
O obradoiro de teatro	Análise do contexto: tempos, espazos, usuarios. Organización do obradoiro de teatro.
Deseño de proxectos de creación e difusión	Determinación de obxectivos, plan de actividades, ferramentas de implementación e proposta de avaliación. Materiais de traballo. Selección.
A investigación aplicada ao campo	Procura e análise de boas prácticas. Ámbitos de investigación. Liñas de traballo nos niveis histórico, teórico, metodolóxico e práctico.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	10	5	15
Traballos de aula	5	21	26
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	34	34

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentacións/exposicións	O profesorado presenta os núcelos temáticos fundamentais da materia.
Traballos de aula	Logo da presentación dos núcelos temáticos fundamentais da materia realízanse traballos prácticos, análise de situacións, estudo de casos e outras actividades vinculadas coas competencias a desenvolver.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo vinculado cos núcelos temáticos fundamentais da materia e coas competencias a desenvolver, segundo proposta previa do profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	correo electrónico, tutorías
Traballos de aula	correo electrónico, tutorías
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	correo electrónico, tutorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentacións/exposicións	Recollida de sinaturas en aula	20	CB1 CE5
Traballos de aula	Recollida de intervencións e traballos prácticos	30	CB1 CE3 CT1 CT4
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Traballo/s	50	CB1 CE4 CE5 CE9

Outros comentarios e avaliación de Xullo

As persoas non asistentes deberán realizar unha programación a partir das orientacións do profesorado. Esta programación terá unha extensión máxima de 25 folios.

Bibliografía. Fontes de información

Caride, J. A. & Vieites, M. F. (eds.) (2006): *De la educación social a la animación teatral*. Gijón, Trea.

Recomendacións

Outros comentarios

Resulta moi importante asistir a clase. En caso de ter problemas de asistencia comentar esa circunstancia co profesorado para poder facer un seguimento adecuado da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas Externas**

Materia	Prácticas Externas			
Código	V01M130V01213			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Luna Selles, Carmen			
Profesorado	Luna Selles, Carmen			
Correo-e	virginials@uvigo.es			
Web	http://http://masterartesesceanicas.wordpress.com/			
Descrición xeral	(*)Profundizar en las competencias adquiridas en las asignaturas del Máster en un marco laboral empresarial o institucional			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer
CE1	Capacidad para diseñar y/o desenvolver y/o avaliar proxectos y líneas de investigación	- saber facer
CE5	Conocimiento y capacidad para el análisis crítico de textos dramáticos y espectáculos en función de los diferentes paradigmas existentes en el ámbito de la crítica de las artes y la cultura	- saber - saber facer
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- Saber estar / ser
CT2	Capacidad para desenvolver una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber facer
CT3	Capacidad para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber facer
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
(*)Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones.	CT1 CT4

(*)Capacidad para desarrollar una visión propia en el ámbito dramático, escénico, de pedagogía musical o escénica.

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CE1
CE5
CT3

(*)Sensibilizar al estudiante hacia el fenómeno escénico y/o teatral como marco social

CB1
CT2
CT4

Desarrollar la capacidad para la resolución de problemas en situaciones poco conocidas

CT4

Contidos

Tema

Prácticas externas en empresas ou entidades públicas relacionadas co sector das artes escénicas. -Horas de traballo presencial tutorizado (130h)
-Descrición e resumo de la experiencia laboral (20h)

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	2	0	2
Prácticas externas	130	0	130
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	0	18	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Explicarase en que consisten as prácticas e os requisitos da memoria que terán que realizar ao finalizar o período de prácticas.
Prácticas externas	O alumnado deberá realizar prácticas relacionadas co ámbito teatral ou escénico aplicando os seus coñecementos e realizando tarefas e actividades na empresa ou institución que lle permitan profundar nos coñecementos adquiridos en materias do Máster. As empresas colaboradoras participarán na formación do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas externas	O alumnado terá un titor/a de a entidade e un titor/a académico. Poderán consultar nas horas de tutorías todo o relativo á marcha das prácticas.
Probas	Descrición
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	O alumnado poderá consultar nas horas de tutorías todo o relativo á elaboración da memoria.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticas externas	Avaliación por parte do titor/a de a empresa do traballo desenvolvido polo alumno/a	60	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE5 CT1 CT2 CT3 CT4

Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	Valorarase o contido da memoria	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE5 CT1 CT2 CT3 CT4
--	---------------------------------	----	---

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O alumnado que achegue experiencia profesional posterior ao título que lle deu acceso ao Máster relacionada con esta titulación (organización/participación) de eventos relacionados co Teatro e/ou as Artes Escénicas) poderá convalidar o período de prácticas externas a condición de que xustifique 150 horas de traballo.

Bibliografía. Fontes de información

A bibliografía e modelo de documentación a seguir por todo o alumnado está na materia da plataforma Fatic da Universidade.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo Fin de Máster**

Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	V01M130V01214			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Becerra Suárez, María del Carmen			
Profesorado	Becerra Suárez, María del Carmen			
Correo-e	cbecerra@uvigo.es			
Web	http://http://masterartesesescenicas.wordpress.com/			
Descrición xeral	O TFM é un traballo tutelado que se realizará durante o segundo cuadrimestre e ten como obxectivo a aplicación dos coñecementos adquiridos neste Máster para a elaboración dun proxecto de investigación en Teatro e Artes Escénicas. A este traballo correspóndelle un total de 6 créditos e para superalo é necesaria a elaboración dunha memoria de investigación e o seu defensa pública.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE1	Capacidad para diseñar y/o desenvolver y/o avaliar proxectos y líneas de investigación	- saber facer - Saber estar / ser
CE2	Conocimiento del hecho escénico en una perspectiva histórica y sistémica y de las características que singularizan cada época, movimiento y estilo	- saber - saber facer
CE3	Comprensión de la dimensión educativa y sociocultural de las artes escénicas	- saber facer - Saber estar / ser
CE4	Capacidad para relacionar la creación dramática y escénica antigua, moderna y contemporánea con los aportes de otras disciplinas artísticas, con el pensamiento filosófico o con la teorías estéticas	- saber - saber facer
CE5	Conocimiento y capacidad para el análisis crítico de textos dramáticos y espectáculos en función de los diferentes paradigmas existentes en el ámbito de la crítica de las artes y la cultura	- saber - saber facer
CE6	Conocimiento de las líneas de investigación más importantes en el campo de las artes escénicas y la educación y la animación teatral, con el fin de capacitar al desarrollo de una línea de investigación propia	- saber
CE7	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de las artes escénicas y de la creación dramática, considerando épocas, movimientos, tendencias, creadores y creaciones más importantes	- saber

CE8	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de la educación teatral y de la pedagogía teatral	- saber - Saber estar / ser
CE9	Conocimiento de recursos, técnicas y procedimientos propios de los procesos de intervención en educación y animación teatral.	- saber - saber hacer
CT1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones	- saber hacer - Saber estar / ser
CT2	Capacidad para desarrollar una visión propia en el ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber hacer
CT3	Capacidad para programar, redactar y defender un discurso crítico y propio del ámbito de los estudios dramáticos, escénicos y de pedagogía teatral	- saber - saber hacer
CT4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social	- saber - saber hacer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
(*)Capacidad para diseñar y/o desarrollar y/o evaluar proyectos y líneas de investigación	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CT1 CT2 CT3 CT4

Contidos

Tema	
Planificación, deseño e desenvolvemento dun proxecto de investigación.	planificación deseño desenvolvemente
Elaboración dunha memoria do proxecto de investigación.	Estructura Conclusiones fuentes documentales

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	5	0	5
Traballos e proxectos	0	145	145

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	Presentación e orientación do TFM, directrices a seguir, criterios de avaliación, presentación e defensa. Revisión bibliográfica, elaboración dun proxecto de investigación, desenvolvemento do mesmo, preparación dunha memoria. Entrevistas que os estudantes manterán co titor/a para o asesoramento e a resolución de dúbidas no desenvolvemento do proxecto de investigación e a memoria do TFM.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Dende o comenzo os estudantes manterán co titor/a varias entrevistas para o asesoramento e a resolución de dúbidas no desenvolvemento do proxecto de investigación e a memoria do TFM.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Presentación e orientación do TFM, directrices a seguir, criterios de avaliación, presentación e defensa

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos e proxectos	O traballo Fin de Máster de Teatro y Artes Escénicas a tódolos efectos débese entender como unha asignatura máis do Máster e debe contar cos seguintes requisitos: Ao comezo do curso, o alumnado, coa orientación do profesor/a da materia obrigatoria Liñas de investigación, deberá elixir un tema dentro das liñas de investigación que o Programa ofrece e o nome correspondiente do profesor/a que lle vai dirixir o traballo. Deberá presentar o traballo á coordinación do Máster (tres copias debidamente encadernadas) ata o último día lectivo de maio (primeira convocatoria) ou de xuño (segunda convocatoria). O lugar de entrega será o ben no despacho B50 ou no casillero do Máster que se atopa na conserxería da FFT. Este traballo será defendido públicamente diante dun tribunal composto por tres profesores do Máster, en día, hora e lugar que a Comisión Académica estableza coa suficiente antelación. Esas datas serán informadas ós titores/as e ao alumnado a través do correo electrónico e serán publicitadas da weblog do Máster. O traballo deberá ter non menos de 40 folios, a espazo e medio, cunha letra tamaño 12 tipo Times New Roman ou equivalente, coas marxes habituais de 3 cm por cada extremo. O traballo, orixinal e riguroso, deberá contar coa supervisión e o beneplácito do director antes de ser presentado ao tribunal coa súa firma na portada do traballo. Esixirase a estricta corrección formal propia deste tipo de traballos de investigación.	100	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CT1 CT2 CT3 CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Aqueles alumnos que non superen o traballo fin de máster en primeira convocatoria ou non se presenten poderán presentarse á segunda convocatoria do mes de xullo.

As datas oficiais de entrega da memoria e da defensa do TFM serán publicadas con antelación suficiente na weblog do Máster: <http://masterartesesencicas.wordpress.com/>

Bibliografía. Fontes de información

- DUVERGER, Maurice (1996): Métodos de las ciencias sociales (Trad. del francés de Alfonso Sureda). Barcelona, Ariel.
- ECO, Umberto (2001): Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura. (V.O.: 1977) (Trad. del italiano: Lucía Baranda Areta y A.C. Ibáñez). 6ª edición. Madrid, Gedisa.
- ESCOHOTADO, Antonio (2003): Filosofía y metodología de las ciencias sociales. Madrid, Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED).
- GARCÍA FERRANDO, Manuel; IBÁÑEZ, Jesús; y ALVIRA MARTÍN, Francisco (1998): El análisis de la realidad social: métodos y técnicas de investigación. Madrid, Alianza Universidad.
- HABERMAS, Jürgen (2007): La lógica de las ciencias sociales (Trad. del alemán de Manuel Jiménez Redondo). Madrid, Editorial Tecnos.
- HARVEY, Gordon (2001): Cómo se citan las fuentes. Guía rápida para estudiantes. (Trad. del inglés de Guillermo Espinosa López). Madrid, Nuer Ediciones.
- KRIPPENDORFF, Klaus (1997): Metodología de análisis de contenido: teoría y práctica. (Trad. del inglés de Leandro Wolfson). Barcelona, Paidós Ibérica.
- MUCCHIELLI, Alex (2001): Diccionario de métodos cualitativos en ciencias humanas y sociales. (Trad. del italiano de José Miguel Marinas Herreras y Pablo Marinas Rodríguez). Madrid, Síntesis.
- WIMMER, Roger D. / DOMINICK, Joseph R. (1996): La investigación científica de los medios de comunicación social. Una introducción a sus métodos. (Trad. del inglés de José Luis Dader). Barcelona, Bosch.

Recomendacións

Outros comentarios

Convén entregar con antelación o traballo antes de proceder á súa avaliación.
